

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 237 (9116) ŞƏNBƏ, 29 oktyabr 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

“Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin bu gün dünyada bənzəri yoxdur”

Türkiyə Respublikasının Prezidenti zati-əlləri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanə

Hörmətli cənab Prezident!
Əziz Qardaşım!

Qardaş Türkiyənin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqımızı şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edir, ən xoş və səmimi arzularımı çatdırıram.

Türkiyə gündən-günə güclənən, sürətlə inkişaf edən, beynəlxalq aləmdə söz sahibi olan ən qüdrətli ölkələrdən birinə çevrilmişdir. Bu gün siyasi, iqtisadi, hərbi, texnoloji və digər sahələrdə əldə etdiyi mühüm nailiyyətləri ilə qardaş Türkiyə ən qabaqcıl ölkələr sırasındadır. Eyni zamanda son dərəcə mürəkkəb proseslərin çərçivəsində dünyada və regionda sülhün və sabitliyin bərqərar olması, haqqın və ədalətin müdafiəsi naminə ardıcıl və qətiyyətli mövqeyi ilə ölkəniz beynəlxalq müstəvidə yüksək nüfuz və hörmət qazanmışdır.

Bütün bunların təməlinə Sizin zəhmətiniz və yorulmaz əməyiniz, müdrik rəhbərliyiniz altında aparılan dövlət siyasətinə xalqımızın böyük etimadı və dəstəyi dayanır. Qüdrətli Türkiyə Respublikasının hər bir uğurunu öz uğurumuz hesab edir, bundan hədsiz qürur duyuruq.

İftixar hissi ilə qeyd etmək istədim ki, dostluq və qardaşlıq üzərində qurulmuş Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin bu gün dünyada bənzəri yoxdur. Əcdadlarımızın mənəvi mirası olan qardaşlığımız, birliyimiz və həmrəyliyimiz xalqlarımız üçün əsas yol istiqaməti, bölgə və dünya üçün mühüm təhlükəsizlik və sabitlik amilidir.

Tarixin ən önəmli anlarında Azərbaycana dayaqlı olmuş qardaş Türkiyənin İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı da yanımızda olmasını, Siz başda olmaqla bütün xalqımızın müharibənin ilk saatlarından son dəqiqələrinə qədər bizi dəstəkləməsinə daim yüksək qiymətləndirir və heç zaman unutmururuq. Bu gün də Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrinin bərpası işində və yenidən qurulmasında Azərbaycana ən çox dəstək verən yəni qardaş Türkiyədir. Bir neçə gün bundan əvvəl Sizin Azərbaycana səfəriniz çərçivəsində Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının, "Dost Aqropark" ağıllı kənd təsərrüfatı kompleksinin açılışında iştirakımız, bir sıra mühüm infrastruktur layihələrinin təməlini birgə qoymağımız qardaşlıq münasibətlərimizin sarsılmaz önələrinin bariz ifadəsidir.

Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik zirvəsinə ucalmış əlaqələrimizin həyatın bütün sahələrində, istər siyasət, iqtisadiyyat, enerji, nəqliyyat, mədəniyyət, təhsil, hərbi və digər sahələrdə özünü göstərməsi bizi çox sevindirir. Əminəm ki, "Bir millət, iki dövlət" şüarını rəhbər tutan ölkələrimiz arasında müttəfiqlik münasibətləri birgə sözlərimizlə bundan sonra da yüksələn xətlə və uğurla inkişaf etməyə davam edəcəkdir.

Belə bir xoş gündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, ali dövləti fəaliyyətinizdə müvəffəqiyyətlər, qardaş Türkiyə xalqına daim əmin-amanlıq, rifah və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 oktyabr 2022-ci il

Tarix yazan ulu millət

Türkiyənin təşəbbüskar xarici siyasəti ona bir sıra hadisələri qabaqlayaraq və əməli tədbirlər görərək ehtimal olunan təhlükələri dəf etmək, münasibətlərin dərinləşib təhlükəli hal almasının qarşısını almaq imkanı verir. Hazırda müxtəlif ölkələrdə 255 diplomatik və konsulluq nümayəndəliyinə malik olan Türkiyə dünyada böyüklüyünə görə 5-ci diplomatik şəbəkəyə malikdir. Həm də Türkiyənin xarici siyasətinin region və ümumiyyətlə, dünya ölkələrindən əsas fərqli cəhəti ondan ibarətdir ki, heç vaxt zalımın yanında durmur, haqqı nahaqqa vermir, ikili standartlara yol vermir.

Hazırda Türkiyə global miqyasda geniş əməkdaşlıq şəbəkəsi yaratmışdır. Rəsmi Ankaranın 28 ölkə ilə əməkdaşlıq şuraları, 4 ölkə ilə hökumətlərarası zirvə görüşləri, həmçinin üçtərəfli və çoxtərəfli regional birlikləri fəaliyyət göstərir.

İlham Əliyev sülh danışıqları prosesində milli maraqları müdafiə edən uğurlu diplomatiya yürüdür

Azərbaycanın mövqeyi dəyişməzdir

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycan-Ermənistan sülh gündəliyi ətrafında intensiv görüşlər davam edir. Azərbaycan qalib tərəf kimi prosesi öz diktəsi ilə idarə edir, Ermənistan isə müxtəlif bəhanələr gətirib vaxt udmaq istəyə də, buna nail ola bilmir. Çünki bölgədə marağı olan güclər Cənubi Qafqazda sülhün

və təhlükəsizliyin tez bir zamanda təmin olunmasında ısrarlıdırlar. Yəni dünya birliyi də Azərbaycanın haqlı tələbini aydın şəkildə dəstəkləyir. Tərəflər arasında aparılan sülh danışıqları isə həm Rusiyada, həm də Avropada reallaşır.

Prezident İlham Əliyevin görüşləri və apardığı danışıqlar nəticəsində

postmüharibə dövründə ilk olaraq yeni format - Brüssel sülh gündəliyi yaradılıb. İlk üçtərəfli görüş 2021-ci il dekabrın 14-də keçirilib və bununla da İlham Əliyev və AI Şurasının prezidenti Şarl Mişel tərəfindən Brüssel sülh gündəliyinin əsası qoyulub. Sonradan tərəflər arasında intensiv danışıqlar aparılıb.

Prezident İlham Əliyev Rusiya Baş nazirinin birinci müavini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 28-də Rusiya Federasiyası Baş nazirinin birinci müavini Andrey Belousovu qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ölkələrimiz arasında bütün sahələrdə əlaqələrin uğurlu və dinamik inkişafı qeyd edildi, ticarət dövriyyəsinin artımı vurğulandı. Söhbət zamanı iqtisadi-ticarət, nəqliyyat-logistika, "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizi, maliyyə-bank, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu.

Baş nazir Əli Əsədov Astanada Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevlə görüşüb

Oktyabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov MDB Hökumət Başçıları Şurasının iclasında iştirak etmək üçün Qazaxıstan Respublikasına işgüzar səfəri çərçivəsində Astanada Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevlə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Qazaxıstan Prezidenti Baş nazir Əli Əsədovu və MDB Hökumət Başçıları Şurasının digər üzvlərini salamlayıb.

Atatürk Cümhuriyyətinin 100 yaşında Turan reallığı

Vaxtilə Azərbaycanın tarixi torpağı, özəli torpağı Zəngəzur bölgəsini Azərbaycandan ayıraraq Ermənistanla birləşdirilməsi demək olar ki, böyük türk dünyasını coğrafi baxımdan parçaladı. Bununla da türk dünyasının vahid bir ailə kimi, vahid bir qüvvə kimi fəaliyyəti 100 il ərzində dayandırıldı. Artıq bu gün Zəngəzur regionunda Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Şərqi Zəngəzur iqtisadi zonasının yaradılması bu reallığın bariz təəcəssümüdür. Eləcə də bu gün Zəngəzur dəhlizinin yaradılması təkcə iqtisadi deyil, həm də böyük siyasi əhəmiyyət daşıyan hadisədir. Prezident İlham Əliyev türkdilli dövlətlər arasında coğrafi bağlılığın bərpə edilməsinə, bütün türk dünyasının birlik arzusunun reallığa çevrilməsinə misilsiz töhfələr verən Lider olaraq tarix yazmaqdadır.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Səmərqənddə MDB Parlamentlərarası Assambleyasının 54-cü plenar iclasında çıxış edib

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova oktyabrın 28-də Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində keçirilən Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyasının 54-cü plenar iclasında çıxış edib.

"Çağırışın 17 siması" Heydər Əliyev Mərkəzində fotosərgi açılıb

Bakı şəhəri Suraxanı rayonunun Zığ-Hövsa avtomobil yolunun yenidən qurulması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Əlli səkkiz min nəfər əhalinin yaşadığı 2 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Zığ-Hövsa avtomobil yolunun yenidən qurulmasının başa çatdırılması məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nin 1.26.13-cü yarımbəndinə uyğun olaraq, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə 7,0 (yeddi) milyon manat ayrılınsın.

1. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2022-ci il

R.C.Abdullayevin 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Rauf Canbaxış oğlu Abdullayev 1-ci dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2022-ci il

ABŞ dövlət katibinin köməkçisi Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesinin cari vəziyyəti barədə məlumatlandırılıb

Oktyabrın 28-də Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Amerika Birləşmiş Ştatları dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Karen Donfrid arasında telefon danışıqları olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, telefon danışıqları zamanı Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh prosesinin cari vəziyyəti və perspektivləri, habelə Azərbaycan-ABŞ əməkdaşlığı gündəliyindəki müxtəlif məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov regiondakı hazırkı vəziyyət, Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması prosesinin müxtəlif istiqamətləri, gələcək sülh müqaviləsi üzrə işə başlanılması istiqamətində ölkəmizin mövqeyini və təklifini, habelə rəsmi Bakı tərəfindən atılan addımları qarşı tərəfin diqqətinə çatdırıb. Nazir Cenevrə görüşü nəticəsində Ermənistanla təqdim edilmiş sülh müqaviləsinin elementlərinə dair qarşı tərəfdən hələ də cavab gözləndiyini diqqətə çatdırıb.

Karen Donfrid ABŞ-in bölgədə sülh və sabitliyin təmin edilməsi istiqamətində səyləri dəstəklədiyini vurğulayıb. Liderlər və nazirlər arasında əldə olunmuş razılıqları uyğun olaraq sülh prosesinin irəlilədirilməsinin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

dən biri kimi Azərbaycanın bir sıra istiqamətlərdə, xüsusilə də beynəlxalq səviyyədə sülh və təhlükəsizlik, davamlı inkişaf və humanitar sahələrdə geniş töhfələr verdiyini xatırladı.

Görüşdə 2022-2026-cı illər üzrə ölkəmizin pandemiya və münasibətdən sonrakı dövr üçün yeni inkişaf strategiyasının BMT-nin 2030 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin gündəliyi ilə paralel getdiyini diqqətə çatdırılıb. Azərbaycanın bölgədə bu gündəliyin icrası üzrə könüllü hesabatları təqdim edən dünyanın bir neçə ölkəsi arasında və regionumuzda birinci olduğu vurğulandı. Bu xüsusda "Dayanıqlı İnkişaf-2022" hesabatında Azərbaycanın

Oktyabrın 28-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov BMT Baş katibinin müavini və BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaya ilə görüşüb.

Nazirliyin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə nazir Ceyhun Bayramov 2022-ci ilin Azərbaycan - BMT üzvlüyünün 30-cu ildönümü baxımından rəmzi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Bu xüsusda isə Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada, istərsə də Bakıda təşkil edilmiş mühüm təşəbbüslərdən söz açıb və BMT-nin fəal üzvlərindən

Azərbaycanın Baş naziri Astanada MDB Hökumət Başçıları Şurasının iclasında iştirak edib

Oktyabrın 28-də Qazaxıstan Respublikasının paytaxtı Astanada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) Hökumət Başçıları Şurasının iclası keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov iclasda iştirak edib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasdan əvvəl Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov və MDB Hökumət Başçıları Şurasının digər üzvləri Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevlə görüşüblər.

MDB Hökumət Başçıları Şurasının iclasında çıxış edən Baş nazir Ə.Əsədov bildirib ki, qlobal sosial-iqtisadi çağırışlar və onların mənfi nəticələrinin aradan qaldırılmasının zəruriliyi şəraitində Azərbaycan Respublikası MDB çərçivəsində qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlığa və hökumət səviyyəsində məhsuldar sıx təmasların davam etdirilməsinə böyük önəm verir.

Qeyd olunub ki, ötən illər ərzində birlik bir çox sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyət üçün faydalı format kimi özünü sübut edib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycan MDB çərçivəsində iqtisadi əməkdaşlıqda fəal iştirak edir.

"Bizim, demək olar ki, bütün üzv ölkələrlə sıx iqtisadi əlaqələrimiz var. Sevincirici haldır ki, pandemiya

zəiflədikcə Azərbaycanın MDB-yə üzv olan dövlətlərlə xarici ticarətinin həcmində artım müşahidə olunur. Belə ki, bu il ticarət dövriyyəsi 30 faiz artıb", - deyir Ə.Əsədov bildirib.

Həmçinin nəqliyyat sektorunda əməkdaşlığın mühüm əhəmiyyəti vurğulanıb.

Ə.Əsədov diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın intensiv inkişaf edən və perspektivli seqmenti kimi nəqliyyat sektoruna xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycan özünün nəqliyyat potensialını fəal şəkildə inkişaf etdirməklə "Şimal-Cənub", "Şərq-Qərb", Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu kimi layihələrin həyata keçirilməsinə mühüm töhfə verir.

Baş nazir eyni zamanda deyib ki, 44 günlük müharibənin başa çatmasından sonra regionda yaranan yeni reallıqlar iqtisadi və nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığın qurulmasına müsbət təsir göstərir.

Qeyd olunub ki, Qarabağ münasibətlərinin son qoyulması iqtisadi və kommunikasiya əlaqələrinin bərpası sayəsində uzunmüddətli sülh və sabitliyə nail olmaq üçün yeni imkanlar yaradılıb, bu da birlik ölkələri də daxil olmaqla iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsinə töhfə verəcək.

Ə.Əsədov Azərbaycanın 2020-ci il 9/10 noyabr və 2021-ci il 11 yanvar tarixli üçtərəfli bəyanatlarına, o cümlədən regional nəqliyyat kommunikasiya

yalarının bərpası üzrə üçtərəfli işçi qrupun, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və demarkasiyası üzrə Komissiyasının işinə sadiqliyini bir daha təsdiqləyib.

Zəngəzur dəhlizinin açılmasından sonra rayonun cəlbədiçiliyinin xeyli yüksələcəyi, bunun tranzit imkanlarını bir neçə dəfə artıracağı və bütövlükdə investisiya mühitinin möhkəmlənməsinə xidmət edəcəyi diqqətə çatdırılıb.

Bildirilib ki, 2021-2022-ci illərdə Azərbaycan işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası üçün təqribən 3 milyard ABŞ dolları məbləğində vəsait ayrılıb, məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına qaytarılması istiqamətində fəal iş aparılır.

"İşlərin miqyası və onların həyata keçirilmə müddəti bizim işğaldan azad edilmiş əraziləri bərpa etmək və inkişaf etdirmək əzminimizə əyani şəkildə nümayiş etdirir ki, bu da regionda münasibətdən sonrakı sabitliyə töhfə verir", - deyir Ə.Əsədov əlavə edib.

Baş nazir Əli ƏSƏDOV: "Azərbaycanın suveren ərazisi müzakirə mövzusu deyil"

MDB Hökumət Başçıları Şurasının Astanada keçirilmiş iclasında Ermənistanın baş nazirinin müavini Mqer Qriqoryan çıxışında Azərbaycanın ünvanına bir sıra əsassız ittihamlar səsləndirib.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov bütün çıxışlardan sonra söz alaraq Ermənistanın baş nazirinin müavini ittihamlarına cavab verib. Azərbaycanın 44 günlük müharibədə Qələbədən sonra Qarabağ münasibətlərinin başa çatdırılması elan etdiyini bildirən Baş nazir deyib: "Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərinin özü azad edib və qonşu dövlətlə sülh sazişi imzalamışdır. Azərbaycan irəli sürdüyü beş prinsip Ermənistan tərəfindən əsasən dəstəklənmişdir. Biz bu mövqedən çıxış edərkən bu gün gündəlikdəki məsələlər barədə konstruktiv ruhda danışıqlara çalışmışıq. Lakin Ermənistanın baş nazirinin müavini tərəfindən burada ölkəmiz barədə faktların qarşılıqlı və kobud şəkildə təhrif olunması məni çıxış üçün bir daha söz almağa məcbur etdi.

Fəlsəfədə əqlə deyilən bir anlayış var. Əqləq həm insani, həm də dövlətlərə münasibətlərə aiddir. Qonşu dövlətin ərazisini 30 il ərzində işğal altında saxlamış, keçmiş Dağlıq Qarabağa heç bir aidiyyəti olmayan yeddi rayonu işğal etmiş, silahlı qüvvələri suveren qonşu dövlətin ərazisində daşıdığı üstünlükdən qismən, dağıdıcı biləcəklər və varsa hamısını - şəhərləri, kəndləri, bütün canlı və cansız varlıqları, ekologiyasını, əqləq, mənəvi dəyərləri məhv etmiş ölkə bu gün, guya, bizim Silahlı Qüvvələrimiz tərəfindən Ermənistanın ərazi bütövlüyünü pozan hansısa məqamlardan danışır".

MDB Hökumət Başçıları Şurası üzvlərinin diqqətinə çatdırılıb ki, bütün bu 30 il ərzində Ermənistanın siyasi istəbliliyi BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinə və digər beynəlxalq təşkilatların sənədlərinə məhəl qoymadan suverenlik, sərhədlər, işğal anlayışlarını xatırlamayıb.

Əli Əsədov daha sonra qeyd edib: "Bu proses dünən başlamayıb. Siz hamınız bunu bilirsiniz. Düşündürük ki, münasibətlə başa çatıb və biz dinc əməkdaşlığa hazırıq. Mən öz çıxışında bununla əlaqədar dedim ki, biz Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin, habelə Ermənistanın baş nazirinin 2020-ci və 2021-ci illərdə imzaladığı üçtərəfli bəyanatları rəhbərlik etmişdir. Təəssüf ki, Ermənistan rəhbərliyinin mövqeyi bizim üçün anlaşılmalıdır. Prinsip etibarilə bu onların işidir. Baş nazir bir söz deyir, onun müavini isə tamam başqa söz. Bu, Ermənistanın daxili siyasi mövqeyidir, bu, onların işidir. Lakin biz nəyə hədəflənmişliyik".

Baş nazir iclas iştirakçılarının Ermənistan silahlı qüvvələrinin bu ilin sentyabr ayında törətdiyi təxribatlar barədə məlumatlandıraraq deyib: "Sentyabrın 12-dən 13-nə keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Kəlbəcər və Laçın rayonlarını atəşə tutublar. Bunlar Ermənistanın çıxdığı rayonlardır. Lakin belə bir məsələ var: "Gedirsən, get". Onlar Azərbaycanın digər əsas hissəsini - Daşkəsən və Zəngilan rayonlarını da atəşə tutublar. Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əks-hücum əməliyyatına başladı. Nəticədə Azərbaycanın 71 hərbi qulluqçusu həlak oldu. Bizdə olan məlumata və Ermənistan mətbuatının yazdığına görə, erməni tərəfinin itkiləri təqribən 450 hərbi qulluqçudan ibarət olub.

Mən Ermənistan nümayəndəsinin də iştirakı ilə bir neçə dəfə demişəm ki, hər bir dövlət üçün qırmızı xətlər

var. Azərbaycan Ermənistanla dinc əməkdaşlığa, sülh sazişi bağlamağa hazırdır. Lakin biz öz torpağımızın bir qarşısını da verməyə hazırıq".

Baş nazir Əli Əsədov deyib: "Sərhədlərin delimitasiyası üzrə komissiyanın Ermənistan tərəfindən olan rəhbəri bu gün deyir ki, bu proseslər getmir. Azərbaycan birinci gündən bu prosesdə iştirak edir. Ermənistan bu prosesi bir neçə dəfə pozub. Biz bu prosesi davam etdirməyə hazırıq. Azərbaycanın suveren ərazisi müzakirə mövzusu deyil. Qarabağ Azərbaycanıdır! Demişik ki, Azərbaycan ərazisində heç bir Dağlıq Qarabağ mövdu deyil. Qarabağ iqtisadi rayonu və Azərbaycanın erməni mənşəli vətəndaşları var. Əgər onlar Azərbaycan vətəndaşlığını tanıyarlarsa, bizim Prezident İlham Əliyevin dediği kimi, əgər onlar Azərbaycan qanunlarına tabe olsalar, Azərbaycanın başqa millətlərdən olan bütün vətəndaşları kimi, onların da bütün hüquqları təmin ediləcək".

Baş nazir 2020-ci il 9/10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatı xatırladaraq

qeyd edib ki, həmin sənədin bir bəndində nəqliyyat kommunikasiyalarının hazırlanması nəzərdə tutulur: "Həmin Bəyanata görə, Azərbaycan öz üzünə öhdəlik götürüb ki, Laçın yolu fəaliyyət göstərəcək və Azərbaycan onun təhlükəsizliyinə zəmanət verir. Biz bütün öhdəliklərimizi yerinə yetiririk. Laçın yolu bu gün işləyir, dəhliz işləyir. Eyni zamanda bizim Azərbaycanın əsas hissəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasına getmək imkanımız yoxdur. Nəinki imkan yoxdur, hətta biz Ermənistan ərazisində bu istiqamətdə hər hansı işlərin aparıldığını görmürük. Ermənistanın baş nazirinin müavini həm də nəqliyyatın bərpası üzrə üçtərəfli qrupun həmsədridir. Orada 40-44 kilometr uzunluğunda kiçik bir sahə var. Ermənistan bir il doqquz ay ərzində istər dəniz yolu, istərsə də avtomobil yolu üzrə heç bir real tədbir görməyib".

Baş nazir Ermənistan tərəfinin Azərbaycanı müharibə cinayətlərində kobud və əsassız şəkildə ittiham etmə-

sini də cavab verərək bildirib: "Bir daha deməliyəm ki, əqləq deyilən bir anlayış var. Azərbaycan Respublikasının Hərbi Prokurorluğu videoyazılarını həqiqiyyəti, habelə bu kadrların videoya çəkildiyi yerləri, bu videoyazılarda təsvir edilən hərbi qulluqçuların şəxsiyyətlərini, həmçinin obyektiv həqiqətin müəyyən edilməsi üçün vacib olan bütün başqa detalları tam, hərtərəfli təhqiq edəcək. Təhqiqatın nəticələrinə əsasən qanun çərçivəsində müvafiq tədbirlər görülməlidir. Ermənistanın fərqli olaraq, Azərbaycan öz beynəlxalq öhdəliklərinə ciddi yanaşır və hərbi əməliyyatların gedişində törədilmiş müharibə cinayətləri ilə bağlı iddialar müvafiq dövlət orqanları tərəfindən təhqiq edilir".

İclas iştirakçılarının diqqəti Birinci Qarabağ müharibəsinin gedişində Ermənistanın törətdiyi cinayətlərə də cəlb edilib. Vurğulanıb ki, Birinci Qarabağ müharibəsində erməni hərbi qulluqçuların təkcə Azərbaycanlı hərbi qulluqçulara deyil, dinc sakinlərə də misli görünməmiş divan tutublar. 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə Xocalıda 613 dinc sakin vəhşicəsinə qətlə yetirilib. Dörd minə yaxın Azərbaycanlının taleyi barədə bu günə qədər heç bir məlumat təqdim edilməyib. İşğaldan sonra biz həm hərbi qulluqçuların, həm də dinc əhalinin kütləvi məzarlıqlarını aşkar edirik.

Əli Əsədov bir daha bəyan edib ki, Azərbaycan özünün bütün öhdəliklərini yerinə yetirib, yerinə yetirir və yerinə yetirəcək.

Ermənistanın baş nazirinin müavini M.Qriqoryan deyib ki, Ermənistan heç bir prosesi pozmur. Qeyd edilib ki, Ermənistan erməni tərəfinin təqdim etdiyi bütün faktlara adekvat qiymət almaq istəyir.

İclasın yekunlarına əsasən bir sıra sənədlər imzalanıb.

Ceyhun Bayramov BMT Baş katibinin müavini və BMT-nin Cenevrədəki bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaya ilə görüşüb

ilk 50-iyə daxil olması ölkəmizin 2030 gündəliyinin icrası üzrə qlobal öhdəliklərinə sadiqliyinin nümunəsi olduğu bildirilib.

Nazir Ceyhun Bayramov qarşı tərəfə bölgədə mövcud cari vəziyyət, o cümlədən Ermənistanın genişmiqyaslı təxribatları, Azərbaycan ərazilərinin 30 ilə yaxın davam edən işğalının nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində atılan addımlar barədə məlumat verib. Bu xüsusda nazir sülh gündəliyi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işləri, məcburi köçkünlərin bölgəyə geri qayıdışı prosesindən bəhs edərək ərazilərimizdə mina təhlükəsinin aradan qaldırılması istiqamətində beynəlxalq səylərin artırılmasının və təcrübə mübadiləsinin vacibliyindən bəhs edib.

Tatyana Valovaya Azərbaycana növbəti dəfə səfərinin məmnunluq ifadə edib və bu gün BMT-nin

Cenevrədəki bölməsinin rəhbərinin və Heydər Əliyev Fondunun birgə təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən Azərbaycan qadınlarına həsr olunmuş və Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin öhdəliyinə töhfə verən onları reallaşdırmağa töhfə vermək olduğunu bildirdi. Görüşdə T. Valovaya eyni zamanda sülh prosesi üzrə səyləri yüksək qiymətləndirib.

Görüşdə tərəflər həmçinin BMT gündəliyinin müxtəlif aspektləri və digər aktual mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Səmərqənddə MDB Parlamentlərarası Assambleyasının 54-cü plenar iclasında çıxış edib

Əvvəlki 1-ci sahə.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Milli Məclis adından tədbir iştirakçılarını salamlayan spiker Sahibə Qafarova bu ilin mart ayında Almatıda Parlamentlərarası Assambleyanın yaradılmasının 30 illiyinin qeyd edildiyini xatırladı. O bildirdi ki, təşkilatla üzv olan ölkələrin parlamentləri arasında əlaqələr tərəfdaşlıq, qarşılıqlı hörmət, etimad və xoşməramlılıq ruhuna söykənir. Assambleya çərçivəsində birgə fəaliyyət ikitərəfli və çoxtərəfli parlamentlərarası əməkdaşlığımızın inkişafı ilə yanaşı, ölkələrimiz arasında əlaqələrin də möhkəmlənməsinə töhfə verir.

Çıxışında hazırda regionda mövcud olan vəziyyət barədə məlumat verən Milli Məclisin Sədri deyib ki, Azərbaycan erməni işğalından azad edilmiş ərazilərdə fəal şəkildə genişmiqyaslı quruculuq və yenidənqurma işləri aparır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası, keçmiş məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına qayıtması bizim

milli ideyamızdır. Azərbaycan bütün gücünü bu ideyanın tezliklə həyata keçirilməsinə səfərbər edib. Yeni şəhərlər, kəndlər salınır, irimiqyaslı infrastruktur layihələri həyata keçirilir. Spiker bir neçə gün əvvəl Zəngilan Beynəlxalq Aeroportunun istifadəyə verildiyini xatırladaraq, bunun işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Füzulidən sonra çox qısa müddətdə tikilmiş ikinci beynəlxalq hava limanı olduğunu bildirdi. Şuşaya, Ağdama, Füzuliyə, Cəbrayıl, Zəngilana səfər edən çoxsaylı xarici qonaqlar həm işğal illərində baş verən dağıntıların, həm də aparılan işlərin miqyasının şahidi olurlar.

Bu ərazilərə həyatın qaytdığı deyən Sahibə Qafarova vurğulayıb ki, Zəngilanda ilk kənd - Ağalı kəndi yenidən salınıb, ilk məcburi köçkünlər buraya qayıdıblar. Sentyabr ayında kəndin orta məktəbində 29 ildən sonra ilk zəng çalınıb. Öz çıxışında Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, Ermənistan

tərəfindən basdırılan minalar hələ də bərpa işlərində ən böyük problemlərdən biridir. İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra iki il ərzində mina partlayışları nəticəsində 260-dan çox Azərbaycan vətəndaşının həlak olduğunu və ağır yaralandığını deyən Milli Məclisin Sədri Ermənistan tərəfindən həm işğal illərində, həm də müharibədən sonra, 2021-ci ildə basdırılıb. Spiker Sahibə Qafarova

xüsusilə qeyd edib ki, bu ilin sentyabr ayının 13-də Ermənistanın növbəti hərbi təcridatı, sərhəd zonasında Azərbaycan qüvvələrinin təcizat yollarını minalamaq cəhdi Azərbaycan-Ermənistan sərhədi ərazisində toqquşmaya, nəticədə çoxsaylı insan tələfatına səbəb olub. Milli Məclisin Sədri çıxışında diqqətə çatdırıb ki, 30 ildir işğalın qurbanı olmasına baxmayaraq, möhür Azərbaycan beynəlxalq hüququn hamı

lıqla tanınmış 5 prinsipi əsasında Ermənistan sülh təklif edib. Son zamanlarda iki ölkənin rəhbərləri, xarici işlər nazirləri, həmçinin sərhədlərin delimitasiyası üzrə komissiyasının baş tutmuş görüşləri və yaxın gələcəkdə keçirilməsi planlaşdırılan görüşlər sülh prosesi ilə bağlı müəyyən nikbinlik yaradır. İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin imzalanmasının vaxtı çatıb. Spiker ümidvar olduğunu bildirdi ki, Ermənistan siyasi iradə nümayiş etdirəcək, bu prosesi gecikdirməyəcək və sülh sazişinin imzalanması üçün real addımlar atacaq. Bura 2020-ci ilin 10 noyabr tarixi üçtərəfli Bəyanatın bütün bəndlərinin həyata keçirilməsi, o cümlədən Azərbaycanın əsas hissəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasına maneəsiz gediş-gəlişin təmin edilməsi və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən tam çıxarılması da daxildir. Sülh sazişinin imzalanması regionda sülh, sabitlik və firavanlığa nail olmağın yeganə yoludur.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədrinə təbrik məktubu ünvanlayıb

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Türkiyə Respublikasının milli bayramı - Respublika Günü münasibəti ilə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopa təbrik məktubu ünvanlayıb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, məktubda Sahibə Qafarova öz adından və Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin üzvləri adından Türkiyə Böyük Millət Məclisinə və qardaş Türkiyə xalqına ən səmimi təbriklərini və xoş arzularını ifadə edib.

Azərbaycan parlamentinin sədri bildirdi ki, bu gün Türkiyə Respublikasının əldə etdiyi nailiyyətlər məmnunluq hissi doğurur və həyata keçirilən böyük işlər qardaş xalqımızın rifahına xidmət etməklə yanaşı, qardaş ölkənin siyasi, iqtisadi, texnoloji və digər sahələrdə hərtərəfli inkişafını təmin edir.

Milli Məclisin Sədri vurğulayıb ki, "Bir millət, iki dövlət" prinsipinə əsaslanan qardaşlıq və dostluqdan qaynaqlanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri gündən-günə genişlənməkdə və möhkəmlənməkdədir. Hazırda özünün ən yüksək zirvəsində olan bu münasibətlər sülhə, sabitliyə və tərəqqiyə töhfə verir. Dövlətlərarası münasibətlərimizin bütün sahələrində olduğu kimi, parlamentlərarası əməkdaşlıq sahəsində də Azərbaycan-Türkiyə birliyi və həmrəyliyi uğurla davam edir.

Məktubda belə bir inam ifadə olunub ki, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi ilə Türkiyə Böyük Millət Məclisi arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin, səmərəli və fəal əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi və inkişafı naminə birgə səylər davam etdiriləcək.

Məktubun sonunda Sahibə Qafarova belə bir əlamətdar gündə qardaş Türkiyə xalqına daimi sülh və firavanlığı dileyib.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Federasiya Şurasının Sədri Valentina Matviyenko ilə görüşüb

Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlament Assambleyasının (MDB PA) şura və 54-cü plenar iclasında iştirak etmək üçün Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində səfərdə olan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova səfər çərçivəsində oktyabrın 28-də Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Federasiya Şurasının Sədri Valentina Matviyenko ilə görüşüb.

Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova görüşdə qeyd edib ki, Müstəqil Dövlətlər Birliyinə üzv olan ölkələrin Parlamentlərarası Assambleyası ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin dərinləşməsinə əhəmiyyətli platformadır. Bu istiqamətdə əməkdaşlıq ölkələrimiz arasında da münasibətlərin genişlənməsinə töhfə verir.

İki ölkə arasında parlamentlərarası münasibətlərə toxunan Milli Məclisin Sədri ikitərəfli əlaqələrin inkişafında qanunverici orqanların özünəməxsus rolundan danışdı. Bildirdi ki, bu sahədə həm Milli Məclisdə, həm də Federal Məclisdə fəaliyyət göstərən dostluq qruplarının, həmçinin Milli Məclis və Federal Məclis arasında daimi fəaliyyət göstərən ikitərəfli parlamentlərarası komissiyaların işi tədqiqatçıdır. Parlamentlərarası Assambleya kimi platformalar isə əməkdaşlıqla bağlı məsələlərin müzakirəsinə imkan verir.

Görüşdə regionda mövcud olan vəziyyət barədə danışan Milli Məclisin Sədri deyib ki, artıq iki ildir ki, Azərbaycan işğal altında olan ərazilərini azad edib. Spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, hazırda Cənubi Qafqaz regionunda tamamilə yeni şərait yaranıb və Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə sürətli bərpa-quruculuq işləri aparır. Artıq keçmiş məcburi köçkünlər öz yurdlarına geri qayıtmağa başlayıblar. Ağalı kəndində həyat bərpa olunub və bu ilin sentyabr ayında həmin kənddə orta məktəbdə ilk dəfə zəng çalınıb.

Milli Məclisin Sədri Ermənistanın işğal altında saxladığı şəhər və kəndlərimizi tamamilə dağıtdığını bildirdi, həmçinin ərazilərin Ermənistan tərəfindən minalanmasının bölgədə aparılan yenidənqurma və bərpa işlərində böyük problemlər yaratdığını qeyd edib. O diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan böyük çətinliklə alman mina xəritələri yalnız 25 faiz dəqiqliyə malikdir. Bu günə qədər minaların partlaması nəticəsində 260 nəfərdən artıq Azərbaycan vətəndaşı həlak olub və ya yaralanıb. Sahibə Qafarova xüsusilə diqqətə çatdırıb ki, Ermənistan müharibədən sonra da əraziləri minalamaqda davam edir. Belə ki, bu ərazilərdə 2021-ci ildə Ermənistan istehsal olunmuş minalar aşkarlanıb. Cari ilin 13 sentyabrında isə Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini

növbəti dəfə minalamaq cəhdi toqquşmalara səbəb oldu.

Milli Məclisin Sədri xatırladı ki, Azərbaycan üçtərəfli Bəyanatın bütün bəndlərini yerinə yetirib. Ermənistan da bu bəyanatla üzərinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməlidir. O, Azərbaycanla Naxçıvanı bağlayan neqliyyat və kommunikasiya xətlərinin, Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasının vacibliyini bildirdi. Spiker qeyd edib ki, Azərbaycan Ermənistanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını təklif edib. Prezident İlham Əliyevin də dediği kimi, bizim də səbrimizin həddi var. Spikerin sözlərinə görə, sülh müqaviləsinin imzalanması regionda daimi sabitlik və təhlükəsizliyin yaranmasına gətirib çıxara bilər. Bu müqavilənin imzalanması ilk növbədə Ermənistanın özünə lazımdır. Ermənistan rəhbərliyi bunu başa düşməlidir.

Söhbət zamanı Sahibə Qafarova Rusiya Federasiyası Federal Məclisi Dövlət Dumasının Sədri Vyacheslav Volodin cari ilin sentyabr ayında ölkəmizə səfərinin və səfər çərçivəsində keçirilən görüşlərin əhəmiyyətini qeyd edib.

Valentina Matviyenko Milli Məclisin Sədri ilə görüşməkdən məmnunluğunu bildirdi, onun Parlament Assambleyasının şura və plenar iclaslarında şəxssən iştirakına görə minnətdarlığını ifadə edib. O, Azərbaycanın assambleyanın işində fəal iştirak etdiyini, Milli Məclisin

deputatlarının daimi komissiyalarının işində məhsuldar fəaliyyətini qeyd edib.

Federasiya Şurasının Sədri ölkəmizin Azərbaycanla dostluq münasibətlərinin inkişaf etməsində maraqlı olduğunu bildirdi, dövlət başçılarının daimi ünsiyyətdə olduğunu, bunun da münasibətlərin inkişafında mühüm rol oynadığını qeyd edib. O, bu mənada Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında mütəfəhlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında bəyannamənin əhəmiyyətini diqqətə çatdırıb. Ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrin, regionlar arasında münasibətlərin inkişafının önəmini vurğulayan Valentina Matviyenko hökumətlərarası komissiyaların fəaliyyətindən danışdı. O, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin gələcək il qeyd olunacaq 100 illik yubileyi ilə bağlı fikirlərini bölüşərək bildirdi ki, Heydər Əliyevin əziz xatirəsi Rusiyada da dərin hörmət və ehtiramla yad edilir. O, ölkəsində Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin yüksək səviyyədə qeyd olunmasını istədiklərini bildirdi.

Valentina Matviyenko söhbət zamanı həmçinin qanunverici orqanlarımız arasında əməkdaşlıq məsələləri barədə fikirlərini bölüşüb.

Görüşdə qarşılıqlı maraqlı digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Azərbaycan"

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova MDB PA-nın plenar iclasında Ermənistan parlamenti spikerinin iddialarına cavab verib

Xəbər verdiyimiz kimi, oktyabrın 28-də Özbəkistanın Səmərqənd şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyasının 54-cü plenar iclası keçirilib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova iclasda çıxış edib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, iclasın girişində Ermənistan parlamentinin spikeri Alen Simonyan çıxış edərək Azərbaycanın ünvanına həqiqətəndən uzaq iddialar səsləndirib. Bunun ardınca Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova ikinci dəfə söz alaraq, Ermənistan parlamentinin spikerinə cavab verib.

Spiker Sahibə Qafarovanın sözlərinə görə, burada iddia olunub ki, Azərbaycan Ermənistan ərazisini işğal edib. Bu, tamamilə əsassız və yalandır. Çox təəccüblüdür ki, bu iddianı 20 faiz torpaqlarımızı 30 il işğal altında saxlayan bir ölkənin nümayəndəsi səsləndirir. Digər tərəfdən Qazax rayonu 7 kəndi və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Kərkə kəndi hələ də Ermənistanın işğal altındadır.

Milli Məclisin Sədri daha sonra vurğulayıb: "Azərbaycanın heç vaxt Ermənistan ərazilərini işğal etmək niyyəti olmayıb. Nə bir şəhər, nə də bir kənd işğal olunmayıb. Sentyabrın 13-də Ermənistan Azərbaycanı qarşı növbəti hərbi təcridatla təhdid edib. Ölkəmizin ərazi bütövlüyünə, hərbiçilərin və mülki şəxslərin həyatına təhdid törədən bu təcridatın qarşısını almaq üçün Azərbaycan Ordusu cavab tədbirləri görüb".

Minalanmış ərazilərin xəritələri ilə bağlı məsələyə gəlincə, spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, Azərbaycan bu xəritələri Ermənistanın çox çətinliklə əldə edib və bu xəritələrin dəqiqliyi cəmi 25 faizə bərabərdir. Ermənistan ərazilərimizin minalanmasını davam etdirir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə 1400-dən çox mina tapılıb ki, bunlar da 2021-ci ildə Ermənistan istehsal olunub. Müharibə bitəndən sonra ərazilərimizin ermənilər tərəfindən minalanması hərbi cinayətdir, beynəlxalq humanitar hüququn pozulmasıdır və regionda hərbi əməliyyatların dayandırılması ilə bağlı üçtərəfli Bəyanatın pozulmasıdır.

Spikerin sözlərinə görə, bütün bu faktları nəzərə alsaq, hərbi təcridatlarda, sülh prosesinin enghəllənməsində hansı ölkənin - Azərbaycanın, yoxsa Ermənistanın maraqlı olduğu aydın görünür.

Milli Məclisin Sədri hərbi cinayətlərlə bağlı erməni spikerinin iddialarına da cavab verib: "Mən tam məsuliyyətimlə deyə bilərəm ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri heç vaxt hərbi cinayət törətməyib. Bu iddia onilliklər ərzində təcvüzkar siyasət apararaq, hərbiçilərə və mülki şəxslərə qarşı çox

saylı hərbi cinayətlər törədən, bir milyona yaxın insanın elementar hüquqlarını pozan bir ölkənin ikitərəfli münasibətdir. Ermənistanın fərqli olaraq, Azərbaycan öz beynəlxalq öhdəliklərinə ciddi yanaşır. Hərbi əməliyyatlar zamanı törədilən cinayətlərlə bağlı iddialar müvafiq dövlət qurumları tərəfindən araşdırılır. Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun 17 sentyabr və 2 oktyabr 2022-ci il tarixli məlumatlarında bildirilir ki, internetdə anonim şəkildə yayılmış və sosial şəbəkələrdə Azərbaycan Ordusunun qanunsuz əməlləri kimi təqdim olunan videogörüntülərlə bağlı hazırda ətraflı araşdırma aparılır.

İndi bir sual vermək istəyirəm: Ermənistanın Baş Prokurorluğu internetdə yayılmış digər videolarla bağlı hansısa tədbirlər görmü? Cənab Simonyan nədənsə onları nəzərə almıb. Bu kadrlar isə həlak olan Azərbaycan əsgərlərinin cəsədlərinin təhqi olumasından, daha doğrusu, ələ salınmasından xəbər verir.

Mən burada erməni hərbiçilərin etdikləri barədə danışmayacağam, çünki bu barədə emosiyasız danışmaq mümkün deyil. Bu, normal, mədəni insanın şüuruna sığmır. Odu ki, sualımı təkrar etmək istəyirəm: Ermənistanın Baş Prokurorluğu bu videogörüntüləri araşdırırmı?" - deyərək Milli Məclisin Sədri vurğulayıb.

Sahibə Qafarova daha bir sual ünvanlayıb: "İki Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycan əsgərlərinə və mülki əhaliyə qarşı törədilmiş çoxsaylı hərbi cinayətlərin və digər qanunsuz əməllərin, habelə 44 günlük müharibə dövründə dinc əhalinin six yaşadığı Gəncə, Bərdə, Tərtər və digər şəhərlərin amansız raket hücumlarının günahkarlarının məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün Ermənistan tərəfindən hansı addımlar atılıb? Sual təbii ki, ritorikdir, çünki sosial şəbəkələrdə də geniş yayılan çoxsaylı rəsmi videoların olmasına baxmayaraq, heç bir addım atılmayıb".

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, birinci Qarabağ müharibəsindən sonra 4000-ə yaxın azərbaycanlı itkin düşmüş hesab olunur. Onlara nə olub? Su, seçicilərimizin bizi ən çox ünvanladığı suallardan biridir.

"Azərbaycan"

Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə kütləvi məzarlıqlar aşkarlanır...

Sahibə Qafarova daha sonra hərbi əsirlər məsələsi ilə bağlı Ermənistan parlamentinin spikerinin əsassız iddialarına da münasibət bildirdi. MDB PA-nın Almatıda keçirilən sonuncu iclasında Alen Simonyan hərbi əsirlərlə bağlı bəyanatlarına cavab verdiyini xatırladaraq Milli Məclisin Sədri bir daha qeyd edib ki, üçtərəfli Bəyanatın imzalanmasından sonra Azərbaycan ərazisində daxil olaraq hərbiçilərimizə, mülki əhəlimizə qarşı terror aktları törədən hərbi əsir kimi tanınır. Onlar ağır cinayət törətmiş cinayətkarlardır.

Qarabağda yaşayan ermənilərlə bağlı məsələyə gəldikdə isə spiker Sahibə Qafarova vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Qarabağda yaşayan ermənilər Azərbaycan vətəndaşlarıdır və Azərbaycan öz daxili məsələlərini bu və ya digər ölkə ilə müzakirə etmək fikrində deyil. Qarabağın erməni əhalisinin hüquqları və təhlükəsizliyi Azərbaycan Konstitusiyasına uyğun olaraq təmin ediləcək. Onlar Azərbaycan vətəndaşları ilə eyni hüquqlara malik olacaqlar. Onlar əmin ola bilərlər ki, Azərbaycan cəmiyyətinə inteqrasiya olunmuş həyatları indikindən qat-qat yaxşı olacaq.

Milli Məclisin Sədri erməni mədəni irsinin dağıdılması ilə bağlı iddiaya da cavab verib. O deyib ki, 30 il ərzində Ermənistan işğal etdiyi ərazilərdə yerləşən Azərbaycan xalqına məxsus bütün mədəni irsi məhv edib, bir çox tarixi, mədəni və dini abidələr yerləyeksən edilib. Məscidlərimiz təhqiq olunub, dağıdılıb, inək, donuz saxlanılan yerlərə çevrilib. Azərbaycanın çoxsaylı çağırışlarına baxmayaraq, bu ərazilərdəki mədəni irsin vəziyyətini qiymətləndirmək üçün YUNESKO bu ərazilərə səfər etməyib.

Sonda spiker Sahibə Qafarova erməni spikerinin öz çıxışında səsləndirdiyi "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinə etirazını bildirdi, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidinin olmadığını deyib, bu ərazilərin Qarabağ regionu olduğunu qeyd edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Ankarada "Türkiyənin yüz ili" proqramını elan edib

Türkiyənin hakim Ədalət və İnkişaf Partiyası (AK Parti) "Türkiyənin yüz ili" (Türkiyənin əsri, Türkiyənin qarşısındakı yüz ili və s.) şüarı altında ümumrespublika təqdimatı keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xarici ölkələrdən yalnız Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin iştirakı ilə keçirilən toplantıda Türkiyə-

də fəaliyyət göstərən siyasi partiyalardan cəmi 11-i dəvət olunub.

Əvvəlcə Türkiyənin Dövlət Himni səsləndirilib.

Türkiyənin tarixini, özəmətini, inkişaf dinamikasını, strateji hədəflərini, dəyərlərini əks

etdirən film nümayiş etdirilib. Toplantıda çıxış edən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan AK Partiyasının ötən dövrdə qazandığı uğurlar barədə məlumat verib, "Türkiyənin yüz ili" strateji inkişaf proqramını açıqlayıb.

"Türkiyənin yüz ili bacarığın yüz ilidir!", "Türkiyənin yüz ili inamın və sabitliyin yüz ilidir!", "Türkiyənin yüz ili elimizin yüz ilidir!", "Türkiyənin yüz ili

ictimai münasibətlər ilidir!", "Türkiyənin yüz ili rəqəmsal inkişafın yüz ilidir!", "Türkiyənin yüz ili qüdrətin yüz ilidir!" və digər şüarlar altında elan olunan proqram ölkənin növbəti yüz il üçün strateji yol xəritəsini özündə əks etdirir.

Yeni yüzillik zaman kəsiyinin mühüm hədəflərindən bəhs edən Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan əminliklə bildirib ki, Türkiyə xalqının

birliyi və həmrəyliyi sayəsində bütün strateji məqsədlərə çatılacaq.

Qeyd edək ki, tədbirdə iştirak edən YAP nümayəndə heyətində Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsənov və YAP Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərov da təmsil olunurlar.

Ankarada YAP Sədrinin müavini ilə AK Parti Sədrinin birinci müavini arasında görüş keçirilib

Xəbər verildiyi kimi, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Sədr müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) dövləti ilə qarşılıqlı Türkiyə Respublikasına səfərdədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfər çərçivəsində oktyabrın 28-də Ankarada YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov ilə AK Parti Sədrinin birinci müavini Numan Kurtulmuş arasında görüş keçirilib.

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dostluğa, qarşılıqlı və strateji müttəfiqliyə əsaslandığını söyləyən Numan Kurtulmuş partiyalar arasında ki əlaqələrdə də yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini vurğulayıb. O, dövlət başçılarımızın siyasi iradələrinə uyğun olaraq, iki hakim partiya arasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımların atıldığını, bu kontekstdə qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsinin mühüm əhəmiyyət daşıdığını diqqətə çatdırıb.

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra yaranmış yeni reallıqlardan bəhs edən Numan Kurtulmuş Azərbaycan və Türkiyənin təşəbbüslərinin bölgədə sülhə, sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət etdiyini bildirib.

AK Parti Sədrinin birinci müavini YAP nümayəndə heyətinin "Türkiyənin yüz ili" tanıtım proqramında iştirakının xüsusi önəm daşdığını və bu faktın qarşılıqlı münasibətlərinin bariz nümunəsi olduğunu diqqətə çatdırıb, "Bir millət, iki dövlət" prinsipinə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin bənzərsiz və sarsılmaz olduğunu vurğulayıb.

Numan Kurtulmuş həm ölkələrimizin, həm də iqtidar partiyalarının ortaq hədəflər əsasında daim birgə hərəkət edərək mühüm nailiyyətlər qazanacağına əminliyini ifadə edib.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun göstərilən qonaqpərvərliyə və dəvətə görə təşəkkürünü bildirib, dünyada Türkiyə və Azərbaycan qədr bir-birinə mənəvi-siyasi cəhətdən yaxın ikinci ölkənin olmadığını diqqətə çatdırıb.

Tahir Budaqov Azərbaycanın Vətən müharibəsində möhtəşəm Qələbə qazanmasından sonra yaranmış yeni geosiyasi reallıqların regional təhlükəsizlik və işbirliyi üçün mühüm imkanlar yaratdığını bildirib. YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, bu gün iki qarşılıqlı ölkə həm bölgədə sülh və etimadın yaranması, həm də Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində quruculuq işlərinin aparılmasında sıx əməkdaşlıq və birgə hərəkət edirlər. Tahir Budaqov "birgə təşəbbüslərimiz ölkələrimizə inkişaf, regiona isə firavanlıq və sabitlik və edir", - deyə bildirib.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri qeyd edib ki, Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin inkişafında iki ölkənin hakim partiyaları olan Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyasının daimi təmaslarının, əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsinin mühüm rolu var.

Onun sözlərinə görə, partiyalar arasında əlaqələr keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyub. 2021-ci ildə iki partiya arasında əməkdaşlıq protokollarının imzalanmasından sonra mühüm addımların atıldığını vurğulayan YAP Sədrinin müavini qarşılıqlı səfərlərin və hər iki partiyanın birgə təşkilatçılığı ilə müxtəlif tədbirlərin keçirilməsinin münasibətlərə dinamizm gətirdiyini qeyd edib.

Yeni Azərbaycan Partiyasının "Türkiyənin yüz ili" təqdimat proqramına xaricdən dəvət edilmiş yeganə siyasi təşkilat olduğunu xatırladan Tahir Budaqov deyib: "Bu iki dost, qarşılıqlı strateji müttəfiq ölkə arasındakı münasibətlərin nümunəvi xarakter daşdığını göstərir, o cümlədən YAP-AK Parti əla-

qələrinin yüksək səviyyəsindən xəbər verir. Həm ölkələrimiz, həm də Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Ədalət və İnkişaf Partiyası liderlərimizin - Prezident İlham Əliyevin və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın öndərliyində böyük məsafə qət edərək mühüm uğurlara imza atıblar və gələcəyimiz üçün parlaq perspektivlər, etibarlı zəmin yaradıblar. Şübhəsiz ki, siyasi partiyalar olaraq bundan sonra da dövlət başçılarının qarşılıqlı münasibətlərini, Azərbaycan ilə Türkiyə arasında sarsılmaz strateji müttəfiqliyi əsas və örnək götürərək əlaqələrimizi daha da gücləndirəcək, səmərəli, faydalı və məqsədyönlü birgə fəaliyyətimizi uğurla davam etdirəcəyik".

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Ramil Həsənov və YAP Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərovun da iştirak etdiyi görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə olunub, səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb.

İnsan hüquqları komitəsinin iclası olub

Oktyabrın 28-də Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin videokonfrans formatında iclası keçirilib. Komitə sədri Zahir Oruc bildirib ki, iclasın gündəliyinə iki məsələ daxil edilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Zahir Oruc əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, Ailə Məcəlləsində, Cinayət Məcəlləsində, Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, "Uşaq hüquqları haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında", "Təhsil haqqında", "Sosial xidmət haqqında", "Azərbaycan Respublikasında dövlət daktiloskopik və genom qeydiyyatı haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini birinci oxunuşda təqdim edib.

Diqqətə çatdırılıb ki, qanun layihəsi "Uşaqların cinsi istismardan və cinsi zorakılıqdan müdafiəsi haqqında" Avropa Şurası Konvensiyasının təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 22 oktyabr tarixli Qanununun icrası ilə əlaqədar hazırlanıb. Konvensiyaya uyğun olaraq, layihədə təklif edilən dəyişikliklər milli qanunvericilikdə qabaqcıl tədbirlər, qurbanlara yardım və maddi cəza hüququ normalarından irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur.

Qeyd edilib ki, dəyişikliklərdə uşaqlarla işləyənlərə dair qoyulan tələblər, hüquqi

şəxslərə dair cinayət hüququnun tətbiqi, valideynlik hüququndan məhrum etmə, yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərin dairesinin müəyyənləşdirilməsi, uşaqların müdafiəsi ilə bağlı məsələlər öz əksini tapıb. Sənəddə cinsi istismar qurbanlarına hüquq yardım formaları və qaydaları, belə hadisələrin öyrənilməsi, bununla bağlı maarifləndirmə

işinin aparılması ilə əlaqədar məqamı yer alıb.

Komitənin sədr müavini Tahir Kərimli, üzvləri Bəhriz Məhərrəmov və Jalə Əhmədova layihədə təklif edilən dəyişikliklərin əhəmiyyətindən danışıblar. Deputatlar uşaqlara qarşı zorakılıq hallarının qarşısının alınmasını, bu sahədə nəzarət mexanizmlərinin vacibliyini qeyd ediblər.

Qanun layihəsi birinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə edilib.

Sonra komitə sədri Zahir Oruc "Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Konstitusiyaya Qanununun layihəsi (ikinci oxunuş) barədə danışıb. O bildirib ki, Konstitusiyaya qanununda insan hüquqları sahəsində ombudsmana verilmiş bir sıra səlahiyyətlərin yeni icra mexanizmləri müəyyən edilir və təkmilləşdirilir.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

"Azərbaycan"

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN ADMINISTRASIYASININ VƏTƏNDAŞ QƏBULU MƏRKƏZİNDƏ 2022-ci ilin noyabr ayında vətəndaşların qəbulu cədvəli

Qəbulu aparən şəxs	Qəbul günü
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Ələsgərov Fuad Murtuz oğlu	1, 17
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Vəliyev Ədalət Moqsəd oğlu	2
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının İqtisadi siyasət və sənaye məsələləri şöbəsinin müdiri Əmirov Natiq Ərziman oğlu	3
Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin Katibliyinin rəisi Həsənov Altay Tofiq oğlu	4,15,24
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Əliyeva Fəroh Şirməmməd qızı	4
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Ərazi-təşkilat məsələləri şöbəsinin müdiri Nəğdəliyev Zeynal Səfər oğlu	10
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin mətbuat katibi Qasımov Azər Məhəmməd oğlu	11
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hərbi məsələlər şöbəsinin müdiri Əliyev Məhərrəm Abış oğlu	14
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qeyri-hökumət təşkilatları ilə iş və kommunikasiya şöbəsi	15
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri Mövsümov Şahmar Arif oğlu	16
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Vətəndaşların müraciətləri ilə iş şöbəsinin müdiri İsmayilov Süleyman Abbas oğlu	18
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Məmmədliyev Yusuf Ülfət oğlu	21
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Dövlət nəzarəti məsələləri şöbəsinin müdiri Həsənov Kərəm Əvəz oğlu	22
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Dövlət qulluğu və kadr məsələləri şöbəsinin müdiri Məcidov Tələt Tahir oğlu	23
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hacıyev Hikmət Fəhəd oğlu	24
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Qanunvericilik və hüquq siyasəti şöbəsinin müdiri Kərimov Gündüz Hacı oğlu	25
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin Əfv məsələləri sektoru	25
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) xüsusi nümayəndəsi Hüseynov Emin Zamin oğlu	28
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Kərimov Aydın Zöhrab oğlu	29
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda xüsusi nümayəndəsi Hacıyev Vahid Rasim oğlu	30
* * *	
Azərbaycan Respublikasının Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycan Respublikasının Təhlükəsizlik Şurasının katibi Usubov Ramil İdris oğlu	30

Qeyd: Vətəndaşlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Vətəndaş Qəbulu Mərkəzində qəbul olunurlar. Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Zaur Nudirəliyev 79 Qəbula yazılış qəbul gününə ən gec 1 iş günü qalmış dayandırılır. Qəbul saat 14:00-dan başlayır. Əlaqə üçün: Çağrı mərkəzi - 1111

YAP-in təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlər davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar partiyanın Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanmış və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq silsilə tədbirlər davam edir.

Tədbirlər planı çərçivəsində oktyabrın 28-də partiyanın Şirvan Şəhər Təşkilatı tərəfindən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Tədbirlərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və səhidlərimizin öz xatirəsi dərindən ehtiramla yad edilib. Keçirilən tədbir YAP Şirvan Şəhər Təşkilatının sədri Zahir Qəhrəmanov, Şirvan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov, YAP Veteranlar Şura-

sının sədr müavini, Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Sədaqət Qəhrəmanova, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev və başqaları çıxış ediblər. Çıxışlarda Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlərindən, Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanan siyasətinin uğurlu nəticələrindən bəhs olun-

ub, Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 il ərzində keçirdiyi zəngin və şərəfli inkişaf yoluna nəzər salınıb. Tədbirlərdə YAP sıralarına yeni qəbul olunmuş şəxslərə üzvlük vəsiqələri və partiya fəallılarına fəxri fərmanlar təqdim edilib. Bundan əlavə, tədbirlər planına uyğun olaraq oktyabrın 28-də YAP Sabunçu Rayon Təşkilatının gənc fəalları Heydər Əliyev Mərkəzinə ziyarət ediblər.

VƏTƏN müharibəsinin möhtəşəm ZƏFƏRİ

Zaman keçdikcə zəfərimiz daha əzəmətli görünür

Etiraf etməyə məcburuq ki, bəşər tarixində beynəlxalq münasibətlər heç zaman belə dramatik bir səviyyədə gərginləşməmişdi. Artıq illərdir ki, məşhur politoloqlar, ekspertlər və bir sıra aparıcı beynəlxalq münasibət mütəxəssisləri münasibətlərin üçüncü dünya müharibəsi səviyyəsinə yaxınlaşdığını bildirirlər. Planetin gah bir, gah da digər regionunda yeni cəbhələrin açılması və illərlə qanlı döyüşlərin davam etməsi heçqətən də üçüncü minilliyin müharibələri nəfəs aldığı təsdiq edir.

Bitmək bilməyən "Ərəb baharı", münasibətlərin və müharibələrin zəncirində boğulan Qafqaz, alışdıqca dərinləşən və artıq nüvə müharibəsinin bir addımına bənzər Ukrayna-Rusiya savaşını təsdiq edir ki, alovlanan müharibələrin və toqquşan, maraqları kəskinləşən güclərin sayı artıqca ədəvətə qoşulanların barışmaz ruhu həvəsli üçüncü dünya müharibəsinin yallısını gedir. Gözümüzün önündə minillik tarixə malik dövlətlər dağılır, dünyada gedən vacib proseslərə təsir etmək gücünü itirərək və müti duruma düşürlər. Biz qərribə və təzadlı situasiyalarla üzleşirik. Baxın bir tərəfdə İraq kimi qədim tarixə və zəngin mədəniyyətə malik olan nəhəng bir dövlət iflic vəziyyətinə düşərək global proseslərdən təcrid olunur. Digər tərəfdə isə müstəqilliyini yeni elan edən Azərbaycan kimi ölkə İlham Əliyevin başçılığı altında 30 illik işğaldan sonra gözəl maddən düşməni darmadağın edər və Qafqazda yeni güc mərkəzinə çevrilərək iqtisadi və hərbi müstəvidə ağıllaşdırılmaz islahatlarla və qələbələrə imza atır. Bu bizi vadar edir ki, tarixdə səxsiyyətlərin şəkisiz rolunu etiraf edək və İlham Əliyevin fenomenal lider olması ilə razılaşaq.

Əlbəttə, biz qan içində boğulan bir sıra ərəb dövlətlərinin amansızlığına bütün dünyadan təcrid edildiyini gördük. Rusiya kimi nəhəng dövlətlə Ukraynanın çöküşmələrində az qala nüvə müharibəsinin astanasına dırmanmış və gözəlrimizin önündə baş verir. Eyni zamanda bütün münasibətlər sülhə yaxınlaşdırılır, əksinə, dünya ağıllaşdırılmaz dərəcədə qütbləşməkdədir və bu gün çökən, batan, məğlub edilən ölkələrin siyahısının əvvəlində Azərbaycanın adı çəkilir. Bizim buna "sans"ımız hamıdan çox idi. Çünki 30 illik müharibəyə təhrik edilən, ərazisinin 20 faizi işğal olunan ölkə böyük güclərlə lal şahidliyi

altında dağılmağa və itaətkar hala salınmağa yaxın idi. Özlərini bizə bəşəri demokratik dəyərlərin yaratıcısı kimi sırayan dövlətlər onilliklər idi ki, məğlubiyyətimizi alqışlayacağı günü səbirsizliklə gözləyir, bizi buna təhrik etməkdən əl götürmürdülər. Bu yerdə Fransada Makronun sonuncu Avropa lambadasını günün isti nümunəsi kimi göstərmək olar. Onun kimi üzünə demokratlar bütün sülh saydığımızı, torpaqlarımızı öz gücümüzə azad etmək istəyini belə qundaqda boğmağa çalışırdılar. Kənarın müşahidə edəndə bu qənaətə gəlmək olurdu ki, Azərbaycanın heç vaxt buna cəsarəti çatmayacaq.

Əsrlər boyu Qafqaz dünyadakı ağır müharibə ocaqlarından olub. Erməni diasporu mövcudluğunu dərk etdiyi gündən qollarını çırmalayıb regionu cəhənnəmə çevirmək üçün min hoqquadan çıxıb. Əsas məqsədləri Türkiyəni Rusiya ilə müharibəyə çəkişdirərək, Azərbaycanı bir-

dəfəlik tarixdən silmək, iki dəniz arasında "böyük Ermənistan" yaratmaq olub. Erməni xalqı bu xəstə təfəkkürün müti qulu və köləsidir. Erməni dövləti isə erməni xalqının müstəqilliyi üçün yox, Qafqazda müharibələrin əbədi davam etməsi üçün yaradılan itaətkar vassal qurumdur. Bu xalqın fəxslisizliyi diasporu Rusiyada, Fransada və ABŞ-də elə təbliğat aksiyaları aparır ki, Qafqazda müharibələr bir an belə, söngiməsin, Türkiyə-Rusiya münasibətləri çat versin, qan su yerinə axsın.

Onların fikrincə, yüzilliklər boyu aparılan erməni təbliğatı və Qərbin bütün demokratik dəyərlərə tüpürən "erməni sevdası" 2020-ci ildə də bəhrəsini verməli idi. Amma onlar bu zaman Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyətli siyasi qərarlarını, ordu quruculuğundakı səlil addımlarını və Türkiyə ilə Rusiyanın Qarabağda üz-üzə gəlməməsi üçün göstərdi biləcəyi səyləri, yeridəcəyi soyuqqanlı diplo-

matiyani nəzərə almamışlar. Nəzərə almamışlar ki, Türkiyə ilə Rusiya iktidarı münasibətlərini erməni ideologiyasına ucada qurmağa bacarmırlar. Nəticədə bağırmaqla, qışqırmaqla və söyüşlə Rusiyanı Türkiyənin üstünə qışqırmağa can atan erməni lobbisinin fəaliyyəti gözlənilən nəticəni vermədi - Qafqaz qan çanağına çevrilmədi, Rusiya ilə Türkiyə arasında toqquşma baş vermədi. İlham Əliyev isə 44 günlük müharibədə bir an belə ermənilərə vaya açmaq addım atmağa şans vermədi. O özünün necə yenilməz sərkərdə, möharətli və mükəmməl diplomat olduğunu bir daha nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin unikal lider keyfiyyətlərini araşdırmaq üçün həm zamanı geri vərəqləmək, onlara həm də müxtəlif baxış bucaqlarından yanaşmaq lazımdır. Onun intellektual imkanlarını, Prezident və Ali Baş Komandan kimi liderlik və sərkərdəlik keyfiyyətlərini Azərbaycan, Qafqaz və MDB miq-

yasında yox, daha geniş miqyasda və daha geniş zaman kəsiyində nəzərdən keçirmək lazımdır, baxmayaraq ki, dövlət başçısının sadaladığımız keyfiyyətlərini, Azərbaycan tarixinə həkk etdiyi möhtəşəm qələbələrini bir qəzet yazısına sığdırmaq mümkün deyil.

İki il əvvəl ermənilər hücum keçəndə əmin idilər ki, yenə də bizi məğlub edəcəklər. Çünki onlara görə ermənilər ən döyüşkən xalqdır, ən güclü sərkərdələr də ermənilərdir. Elə ən güclü lider də, Qarabağda - özge torpağında göbək atıb yallı gedən Paşinyanla arvadıdır. Bu fonda erməni müharibə teatrının zalında anşlaq idi və bütün tamaşaçılar döyüş səhnəsində hayların qələbəsinə haraylayıb alqışlamağa hazır idilər. Amma sən saydığımızı, gör fələk nə sayır.

Azərbaycan Prezidenti məğrur və təvəzökar idi. Onun nə etdiyi isə məlum idi. Məlum idi ki, İlham Əliyev hakimiyyətə gəldiyi gündən ordu quruculuğu ilə məşğuldu.

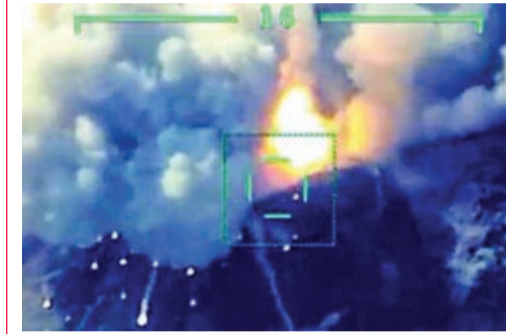
Azərbaycan Ordusu dünyanın ən müasir ordularını ilə təlimlərə qoşulur, xüsusi təyinatlı qoşunlar yaradılır və ən mürəkkəb relyefi və sət iqlim şəraiti olan ölkələrdə - dənizdə, dağlarda, səhralarda ağır təlimlər keçirlər. Sərt təlimlər, yüksək tələblər ilə əzmkar və möhtəşəm ordu yaratmağa imkan verirdi ki, bütün hallarda lovğa və təkbəbbürlü erməni ordusunun qarşımıza çıxması mümkün olmayacaqdı.

Üstəlik, Azərbaycanın Ali Baş Komandanı bu müharibədə həm də dönməz islahatçı ruhu ilə hazırlaşdı. İlham Əliyev Azərbaycan Ordusunu NATO standartları çərçivəsində qurdu. Ordumuz ən müasir silahlarla təchiz edildi, yüksək intellektual biliklərə malik yeni nəsil zabitlər yetişdirildi, ən müasir kəşfiyyət sistemləri qurulur və düşmənlə məlumat sızdırmaqla bütün mənbələr ləğv olunurdu.

Nəticədə 44 günlük Vətən müharibəsinin hər günü bir qəhrəmanlıq salnaməsi oldu. Hər döyüş hərbi tarixinə qızıl hərflərlə yazıldı. Bütün dünya Azərbaycanın apardığı ildırım sürətli beşinci nəsil müharibəsinə heyran qaldı. Bu, dünyanın hərbi tarixində günümüzədək heç vaxt, heç yerdə heç kim tərəfindən mümayiş etdirilməyən bənzərsiz, nadir müharibə idi. Bu, zaman keçdikcə daha möhtəşəm görünən zəfər idi.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

29 ZƏFƏR gündəliyi oktyabr 2020-ci il

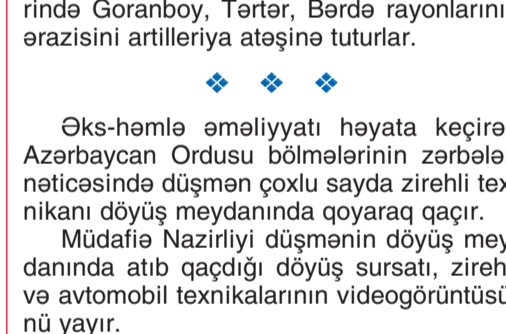
Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri oktyabrın 28-i gün ərzində və 29-na keçən gecə cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində Azərbaycan Ordusu bölmələrinin yerləşdiyi mövqeləri və yaşayış məntəqələrini müxtəlif silahlardan, o cümlədən artilleriya və raketlərdən atəş tuturlar.

Döyüş əməliyyatları əsasən cəbhənin Xocavənd, Füzuli və Qubadlı istiqamətlərində davam edir. Düşmənin hücum etmək cəhdlərinin qarşısı qətiyyətlə alınır.

Cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı görülən cavab tədbirləri nəticəsində düşmənin şəxsi heyəti arasında ölənlər və yaralananlar var.

Gün ərzində və gecə saatlarında cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsi, 2 ədəd T-72 tankı, 2 ədəd BM-21 "Qrad" yayılım atəşli reaktiv sistemi, 14 ədəd müxtəlif tipli topu, bir neçə dəniz qayıq və 6 ədəd avtomobil texnikası məhv edilərək sıradan çıxarılıb.

Hazırda qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə nəzarət edir.

Humanitar atəşkəs rejimini kobudcasına pozmağa davam edən Ermənistan silahlı qüvvələri oktyabrın 29-da saat 09:25 radələrində Goranboy, Tərtər, Bərdə rayonlarının ərazisini artilleriya atəşinə tuturlar.

Əks-həmlə əməliyyatı həyata keçirən Azərbaycan Ordusu bölmələrinin zərbələri nəticəsində düşmənin çoxlu sayda zirehli texnikanı döyüş meydanında qoyaraq qaçır.

Müdafiə Nazirliyi düşmənin döyüş meydanında atıb qəddığı döyüş sursatı, zirehli və avtomobil texnikalarının videogörüntüsünü yayır.

Bərdə şəhərində dinc sakinləri atəşə tutan düşməni qüvvələri döyüş meydanında məhv edilir.

Qeyd olunur ki, "Amnesty International"ın böhrana cavab mütəxəssisləri şəkillərə əsasən şəhər erməni qüvvələri tərəfindən atılan raket qalıqlarının Rusiya istehsalı olan 9M55 "Smerç" raketlərindən 9N235 sursat parçalarının olduğunu təsdiqləyiblər.

Vurğulanır ki, kəsətil sursatların müli ərazilərə qarşı istifadə etmək amansızlıqdır və məsuliyyətsizlikdir. Bu, çoxsaylı insan itkisinə, yaralanmaya səbəb olur. Kəsətil döyüş sursatlarının hər cür şəraitdə istifadəsi beynəlxalq humanitar hüquqa əsasən qadağandır.

Saat 13:18 və 13:20 radələrində cəbhənin Qubadlı istiqamətində Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə aviazərbələr endirməyə cəhd göstərən Ermənistan silahlı qüvvələrinin iki "Su-25" hücum təyyarəsi Azərbaycan Hava Hücümündən Müdafiə bölmələri tərəfindən məhv edilir.

Saat 13:50 radələrində Azərbaycanın diplomatik korpusunun rəhbərləri, səfirler, hərbi ataşelər və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndələrinin dövlət rəsmiləri ilə birgə Tərtərə səfəri zamanı humanitar atəşkəs rejimini növbəti dəfə kobudcasına pozan Ermənistan silahlı qüvvələri qəsdən həmin istiqamətə atəş tuturlar.

Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatda Ermənistanın bu addımı qəti surətdə pislənilir və beynəlxalq ictimaiyyətə qarşı təcavüz aktı kimi dəyərləndirilir.

Ermənistan mətbuatı növbəti uydurma məlumat yayaraq, guya, Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin Xankəndiyə raket, Əsgəran, Ağdərə və Xocavənd isə aviasiya zərbələri endirdiklərini iddia edir.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatda qeyd edilir ki, bu xəbər düşmənin bu gün Azərbaycanın yaşayış məntəqələrini raket-artilleriya atəşinə tutmasından diqqət yayındırmaq məqsədini güdür.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin fərqli olaraq Azərbaycan Ordusu humanitar atəşkəs rejimini riayət edir və yalnız düşmənin atəş nöqtələrinə adekvat zərbələr endirir.

Mülki infrastruktur və dinc əhalimizi atəşə tutan düşməni bölmələri Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən darmadağın edilir. Düşməni qüvvələrinin cəmləşdiyi müxtəlif məntəqələr və texnikalar məhv edilir.

"Amnesty International" təşkilatı Ermənistanın Azərbaycanın Bərdə şəhərinə istifadə qadağan olunmuş kəsətil raketlərlə zərbələr endirdiyini təsdiqləyir.

Təşkilatın bu barədə yaydığı açıqlamada deyilir ki, Bərdə şəhərinə bir və ya bir neçə "Smerç" raketli atılıb və raket xəstəxanaya yaxın yaşayış ərazisinə düşüb. Nəticədə ən azı 21 nəfər həlak olub, 70-dən çox insan yaralanıb.

Qeyd olunur ki, "Amnesty International"ın böhrana cavab mütəxəssisləri şəkillərə əsasən şəhər erməni qüvvələri tərəfindən atılan raket qalıqlarının Rusiya istehsalı olan 9M55 "Smerç" raketlərindən 9N235 sursat parçalarının olduğunu təsdiqləyiblər.

Vurğulanır ki, kəsətil sursatların müli ərazilərə qarşı istifadə etmək amansızlıqdır və məsuliyyətsizlikdir. Bu, çoxsaylı insan itkisinə, yaralanmaya səbəb olur. Kəsətil döyüş sursatlarının hər cür şəraitdə istifadəsi beynəlxalq humanitar hüquqa əsasən qadağandır.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Baş Prokurorluq Bərdəyə iki il əvvəl edilmiş raket hücumları ilə əlaqədar bəyanat yayıb

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a daxil olmuş bəyanatda deyilir: "Bəyan edirik ki, Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələri beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini pozmaqla 44 günlük Vətən müharibəsinin gedişində Azərbaycanın münasibətlər zonasından uzaqda yerləşən şəhər və rayonlarındakı mülki infrastruktur obyektlerini - yaşayış evlərini, xəstəxanaları, tibb məntəqələrini, məktəb binalarını, uşaq bağçalarını, dövlət qurumlarının inzibati binalarını, təsərrüfat təyinatlı əraziləri hədəf seçmiş, müxtəlif növ silahlarla, ballistik raketlərlə, eyni zamanda qadağan

olunmuş artilleriya silahları ilə atəşə tutaraq insanlıq və sülh əleyhinə, habelə müharibə cinayətləri törətmiş, müharibəyə hər hansı aidiyyəti olmayan, gündəlik qayğıları ilə yaşayan mülki şəxsləri vəhşicəsinə qətlə yetirib, mülki əhaliyə, dövlət əmlakına, o cümlədən infrastruktur obyektlərinə, habelə sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə irimiqyaslı zərər vurublar.

2020-ci il oktyabrın 28-də Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələrinin müharibə ərazisindən kənarında yerləşən Bərdə şəhərinə növbəti raket hücumu nəticəsində 4-ü qadın, 17-si kişi, 21 nəfər qəsdən öldürülüb, 8-i

uşaq, 17-si qadın, 58-i kişi olmaqla 83 nəfər şəxs xəsarət alıb.

Qeyd edilən ilin noyabrın 7-də müharibəyə hər hansı aidiyyəti olmayan, gündəlik qayğıları ilə yaşayan mülki şəxsləri vəhşicəsinə qətlə yetirib, mülki əhaliyə, dövlət əmlakına, o cümlədən infrastruktur obyektlərinə, habelə sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə irimiqyaslı zərər vurublar.

Bərdə şəhərinin 2020-ci il oktyabrın 5-də, 8-də, 27-də, 28-də və noyabrın 7-də raket və ağır artilleriya silahları ilə bombalanması nəticəsində 8-i qadın, 19-u kişi, 2-si uşaq olmaqla 29 nəfər şəxs qəsdən öldürülüb, 26-sı qadın, 71-i kişi, 15-i uşaq olmaqla 112 nəfər yaralanıb, şəhərdə yerləşən mülki infrastruktur obyektlərinə, noqlıyyat va-

sitələrinə, yaşayış evlərinə və digər tikililərə külli miqdarda ziyan dəyib.

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu beynəlxalq təşkilatları və bütövlükdə dünya ictimaiyyətini Azərbaycanın mülki əhalisini məqsədsiz şəkildə hədəf seçərək onların qətlə ilə nəticələnən sülh və insanlıq, eləcə də müharibə cinayətləri törətmiş Ermənistan və onun hərbi-siyasi rəhbərliyinə qarşı hüquqi məsuliyyət tədbirlərini görməklə beynəlxalq hüququn aliliyini təmin etməyə bir daha çağırır.

İnsanlıq və sülh əleyhinə olan cinayətləri qınayır, həlak olanların xatirəsini dərindən hüznə yad edirik!"

29 Oktyabr Türkiyə Cümhuriyyətinin Yarandığı Gündür

Müasir dünya siyasətində hər hansı bir mühüm beynəlxalq problemin həllindən söhbət düşəndə onu Türkiyəyə təsəvvür etmək mümkün deyil. Son illər rəsmi Ankara həm regional hərbi-siyasi münasibətlərin nizama salınmasında, həm də humanitar böhranların aradan qaldırılmasında söz sahibi, etibarlı vasitəçi kimi çıxış edir. Təsədüfi deyil ki, dünyanın müxtəlif qitələrində belə bir sülhsevər missiya yerinə yetirən Türkiyə Cümhuriyyəti oktyabrın 29-da özünün 99-cu ildönümünü həyatın müxtəlif sahələrində qazanmış olduğu möhtəşəm uğurlarla qeyd edir.

İndiki qeyri-sabit regional və beynəlxalq şəraitdə Türkiyənin xarici siyasəti ölkənin maraqlarını müdafiə edərək eyni zamanda sabit sülh və inkişaf üçün şəraitin formalaşdırılmasına yönəldilmiş xətt yeridir. Qonşu ölkələrlə sülhün, dirçəlişin və sabitliyin qurulmasına, təmin olunmasına öz sanballı töhfəsini verir.

Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Atatürk tərəfindən irəli sürülmüş "Yurd-da sülh, cahanda sülh!" şüarı rəsmi Ankaranın "yol xəritəsi" olmuşdur. Bu prinsip əsasında hazırda "Təşəbbüskar və humanist xarici siyasət" konsepsiyası həyata keçirilir. Bu prinsip türk millətinin təşəbbüskar ruhunu və bəşəri dəyərlərini əks etdirir.

Türkiyənin təşəbbüskar xarici siyasəti ona bir sıra hadisələri qabaqlayaraq və əməli tədbirlər görürək ehtimal olunan təhlükələri dəf etməyə, münaqişələrin dərinləşib təhlükəli hal almamasını qarşısını almaq imkanı verir. Hazırda müxtəlif ölkələrdə 255 diplomatik və konsulluq nümayəndəliyinə malik olan Türkiyə dünyada böyüklüyünə görə 5-ci diplomatik şəbəkəyə malikdir. Həm də Türkiyənin xarici siyasətinin region və ümumiyyətlə, dünya ölkələrindən əsas fərqli cəhəti ondan ibarətdir ki, o, heç vaxt zalımın yanında durmur, haqqı nəhaqq qoymur, ikili standartlara yol vermir.

Hazırda Türkiyə global miqyasda geniş əməkdaşlıq şəbəkəsi yaratmışdır. Rəsmi Ankaranın 28 ölkə ilə əməkdaşlıq şüurları, 4 ölkə ilə hökumətlərarası zirvə görüşləri, həmçinin üçtərəfli və çoxtərəfli regional birlikləri fəaliyyət göstərir.

Türkiyə Balkan, Yaxın Şərq və Şimali Afrika, Cənubi Qafqaz, Cənubi və Mərkəzi Asiya ölkələri ilə sıx əlaqələr saxlayır. O, qonşu regionlarla yanaşı, Afrikada özünün tərəfdaşlıq siyasətini dərinləşdirir və Latın Amerikası, Karib hövzəsi ölkələrində öz iştirakını genişləndirir.

2021-ci ilin dekabrında İstanbulda Prezident R.T.Ərdögan tərəfindən Türkiyə-Afrika tərəfdaşlığının üçüncü sammiti keçirildi. Zirvə görüşündə 16 dövlət və hökumət başçısı, həmçinin ümumilikdə 100 nazir (onlardan 25-i xarici işlər naziri idi) iştirak etdi. Sammitdə 5 illik fəaliyyət planı qəbul edildi. Xüsusi vurğulanlara əsasən ki, 2019-cu ildə elan edilmiş "Yeni Asiya" təşəbbüsü Türkiyənin XXI əsrin yeni güc mərkəzlərindən yerləşdiyi Asiya-Sakit okean regionu ilə bağlı ardıcıl və hərtərəfli siyasətini əsasını qoymaq imkanı verdi.

Asiya və Avropanın kəsişməndə yerləşən Türkiyə hər iki qitənin dövlətləri ilə mövcud strateji münasibətlərini möhkəmləndirməyə və yenilərini inkişaf etdirməyə çalışır. Hazırda Türkiyənin Avropa İttifaqına üzvlük prosesi rəsmi Ankaranın strateji istiqamətlərindən biridir. Türkiyə NATO çərçivəsində müttəfiqi olduğu ABŞ ilə strateji tərəfdaşdır. Bununla belə, Ağ Ev Ankara hökumətinin müttəfiq xarici siyasət xəttinə təsir edə bilmir. Ankara belə hesab edir ki, Avropanın təhlükəsizliyi və iqtisadi tərəqqisi üçün Trans-Atlantika əlaqələri mühüm əhəmiyyətə malikdir. O, NATO-nun fəal üzvüdür və hətta döyüş qüdrətinə görə blok çərçivəsində ikinci yerdə qərar tutur. Həmçinin hərbi əməliyyatlara daha böyük dəstəyi təmin edən beş aparıcı ölkədən biridir, alyans büdcəsinə yardım göstərən əsas ölkədən biridir.

Qoca qitənin bir hissəsi olan Türkiyə demək olar ki, Avropa Şurası və Avropada Əməkdaşlıq və Təhlükəsizlik Təşkilatı daxil olmaqla, bütün Avropa təşkilatlarının banisidir. Türkiyə kütləvi miqyasda daxil olmaqla, Avropaya təsir edən çoxsaylı problemlərin həlli üzrə səyləri həmişə fəal surətdə dəstəkləyir. Enerji marşrutlarının qovşağı və tranzit ölkəsi olan Türkiyə Avropanın və dünyanın enerji təhlükəsizliyində mühüm həyatı rol oynayır.

Türkiyə həmçinin bir sıra regional təşkilatların üzv-təsisçilərindən biridir. Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı, Cənub-Şərqi Avropada Əməkdaşlıq Prosesi və İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatlarını buna misal göstərmək olar.

Türkiyə həmçinin dünyanın daha çox sayda qaçqın qəbul edən ölkələridir.

Tarix yazan ulu millət

Onun ərazisində 4 milyon qaçqın müvəqqəti himayə altındadır, onlardan 3,7 milyon vətənlərindəki dağıntılardan qaçmaq məcburiyyətində qalan suriyalılardır. Türkiyə indiyədək Suriya vətəndaşlarına müxtəlif xidmətlər və yardım göstərmək üçün 40 milyard dollardan çox vəsait xərcləyib. Möhz onun səyləri sayəsində yüz minlərlə suriyalı öz evlərinə qayıda bilib.

Türkiyənin iqtisadi inkişafının mühüm xüsusiyyətlərindən biri də ondan ibarətdir ki, o, son 20 il ərzində həmişə gözənilən həddən yüksək olmuşdur. Bu yenilənmiş iqtisadiyyat çətinliklərin öhdəsindən gəlmək qabiliyyətinə malikdir. Övvəlki illə müqayisədə 2021-ci ildə ümumi daxili məhsulun həcmi 42,8 faiz artaraq 7,2 trilyon lirəni ötür keçmişdir.

Türkiyə iqtisadiyyatı 2022-ci ilin ikinci rübündə (aprel-iyun) ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,6 faiz artmışdır. Hesablamalara görə, Türkiyə 2030-cu ildə ümumdaxili məhsulun həcmində görə İtaliya və Cənubi Koreyaya ötür keçəcəkdir. 2050-ci ildə isə onun ÜDD-nin həcmi 5 trilyon dollar təşkil edəcəyi gözlənilir.

Bələ bir hədəfə yetişmək üçün ölkədə obyektiv və subyektiv amillər mövcuddur. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində Türkiyə iqtisadiyyatı özünün ümumi rəqabət qabiliyyəti ilə seçilir. Hökumətin iqtisadi inkişaf və artıma münasibətə qəbul etdiyi qətiyyətli addımlar sayəsində ölkə iqtisadiyyatının dünya dəyərləndirməsi durmadan yaxşılaşmağa doğru gedir. Özəl bölmə iqtisadi spektrdə mühüm yer tutur.

Dünyada elə bir iki dövlət tapmaq olmaz ki, onlar Azərbaycan və Türkiyə qədər bir-biri ilə mədəni, maddi, etnik, iqtisadi, tarixi, siyasi təllərlə sıx bağlı olsun. Sözlün əsl mənasında strateji tərəfdaş olan bu iki qüdrətli dövlət hazırda bir-birlərinin ən güvənli siyasi müttəfiqləridir. Bu qarşdaşlıq ilk olaraq 1991-ci il noyabrın 9-da Azərbaycanı müstəqil dövlət kimi tanımışdır. 1992-ci il yanvarın 14-də isə Türkiyə ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlər qurulmuşdur. Sevindirici haldır ki, həmin dövrdən başlayaraq iki qarşdaşlıq ölkə arasında istər siyasi, iqtisadi, ticari, mədəni, enerji, hərbi, texnoloji və digər sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq, istərsə də beynəlxalq təsisatlar çərçivəsində uğurlu iş birliyi yüksələn xətlə inkişaf etdirilir.

Strateji müttəfiq olan Azərbaycan və Türkiyə müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda bir-birinin mövqeyini dəstəkləyir, ortaq maraqlardan çıxış edirlər. BMT, Avropa Birliyi, ATƏT və Avropa Şurasında rəsmi Bakı və Ankara vahid mövqədən çıxış edirlər. Ulu Öndər tərəfindən möhkəm təməl üzərində inkişaf etdirilən Azərbaycan-Türkiyə siyasi əlaqələri Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti illərində daha yüksək zirvəyə çatdırıldı. Vətən müharibəsi günlərində və ondan sonrakı dövrdə isə qarşılıqlı hərbi-siyasi əməkdaşlıq yeni dəyərlər kəsb etdi.

Vətən müharibəsinin ill saatlarından zəfərlə başa çatmasınadək Türkiyənin siyasi və hərbi rəhbərliyi Azərbaycanın yanında oldu. Nəticədə üçüncü dövrlətin müharibəyə qarşısını çətinliklərin qarşısını qətiyyətlə alındı və Azərbaycan milli ordusunun düşmənlə qarşı təkbəşinə savaşda qələbəsi təmin olundu. 2021-ci il iyunun 15-də Şuşada imzalanan bəyannamə iki qarşdaşlıq ölkə arasında tarixi münasibətlərin yeni mərhələsinin başlanğığını bütün dünyaya bəyan etdi.

Azərbaycan və Türkiyənin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında həyata keçiriləcək investisiya layihələrində birgə iştirakı iqtisadi-siyasi və hərbi-siyasi nöqtəyi-nəzərdən də çox əhəmiyyətlidir.

İki ölkə arasında qarşılıqlı münasibətlər son zamanlar hökumətlər, parlamentlər, ayrı-ayrı nazirlik və infrastruktur təşkilatları arasında əlaqələr çərçivəsində daha da dərinləşmişdir. Siyasi münasibətlərin yüksək səviyyəyə inkişafı və onun qarşılıqlı etimada əsaslanması həyatın digər sahələrində də əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün geniş üfüqlər açır. Bu cəhətdən iki ölkənin iqtisadi sahədə əməkdaşlığı bir çox dövlətlər üçün nümunə ola bilər. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizdə diplomatik fəaliyyəti yenidən başlamış Türkiyənin səfiri Cahit Bağcı 2021-ci ilin iyununda Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri ilə görüşüb əməkdaşlığın inkişaf istiqamətlərini geniş müzakirə etmişdir.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri, TANAP layihəsi, Şimal-Cənub qaz dəhlizinin bir hissəsi olan Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz boru xətti, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu iqtisadi-energetika sahəsində müstəqillik dövründə həyata keçirilmiş ən uğurlu layihələr hesab edilir. Türkiyə Sonayçısı İş Adamları Birliyi (TUSİAB) ölkəmizin iqtisadi həyatında fəal iştirak edir.

2021-ci ildə Türkiyə ilə Azərbaycan arasında xarici ticarət dövriyyəsi 4,6 milyard dollar təşkil edib. Hazırda Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi əlaqələri dinamik inkişaf edir. Belə ki, 2022-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycandan Türkiyəyə 359204 tona yaxın xam neft (212 milyon dollar dəyərində) ixrac edilmişdir. Bu dövr ərzində Azərbaycanın Türkiyəyə ümumi ixracı 2 milyard 728,2 milyon dollar, idxalı isə 1 milyard 624,5 milyon dollar təşkil etmişdir. Qarşılıqlı xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 4,3 milyard dollardan çox olmuşdur. Bu dövr ərzində Azərbaycanın Türkiyəyə 2,7 milyard dollardan çox məhsul ixrac edilmişdir. Azərbaycanın Türkiyədən idxal etdiyi məhsulların dəyəri isə 1,6 milyard dollardan çox olmuşdur. Xüsusilə vurğulanlara əsasən ki, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda Türkiyəyə 511,6 milyon dollardan çox məhsul göndərmişdir. Qarşdaşlıq ölkələri arasında 2023-cü ilədək ticarət dövriyyəsinin həcmi 15 milyard dollara çatdırılmaqla bağlı real hədəf qoyulub. Türkiyə və Azərbaycan arasında ticarət dövriyyəsinin artmasında Zəngəzur dəhlizinin də mühüm rolu olacaq.

Qarşılıqlı surətdə sarmayə qoyuluşları sahəsində də müsbət təcrübə əldə edilmişdir. Artıq Azərbaycan Türkiyə iqtisadiyyatına 19,5 milyard dollar, Türkiyə isə Azərbaycana 13 milyard dollar sarmayə qoyub. Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna yatırım edən ölkələr sırasındadır Türkiyə birinci yerdə durur. Hazırda Azərbaycanda müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən 5 minə yaxın türk şirkəti, Türkiyədə isə 2563 Azərbaycan şirkəti fəaliyyət göstərir.

Möhtəşəm zəfərdən sonra Azərbaycan ilə Türkiyə arasında bütün sahələrdə əməkdaşlığın yeni mərhələsi başlayıb. Azərbaycanın işğaldan azad olunan ərazilərində bərpa və yenidənqurma işləri üçün Türkiyə şirkətləri bütün imkanları ilə qarşdaş köməyi göstərirlər. Türkiyə şirkətləri Azərbaycanda 15,4 milyard dollar həcmində podrat layihələrini reallaşdırıblar. Bu cəmi 455 podrat layihəsinin həyata keçirilməsi deməkdir. Üçüncü ölkə vasitəsilə sarmayələr

daxil olmaqla, Türkiyənin Azərbaycana yönəltdiyi investisiyalarının ümumi məbləği 12 milyard dollara çatır.

Azərbaycandan yönəldilən 6,3 milyard dollar sarmayə hesabına Türkiyənin İzmir şəhərinin Əliğa rayonunda nəhəng "Star" neft emalı müəssisəsinin yaradılması dost ölkələrin qarşılıqlı inamının növbəti təəcəssümüdür. Melumata görə, 2024-cü ildən "Star" neft emalı zavodunun istehsal həcmi 115 faiz proqnozlaşdırılır.

Gələcəkdə Zəngəzur dəhlizi açılandan sonra həm region ölkələri, həm də Qərbi və Uzaq Şərqi ölkələri onun iqtisadi bəhrəsini görəcəklər. Bu magistral xətt Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi əməkdaşlığında yeni mərhələnin başlanğıcı olacaqdır. Nəticədə Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi tərəfdaşlığı regionun iqtisadi dirçəlişinə təkan verməklə yanaşı, beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın güclənməsinə, hərbi-siyasi ab-havanın yumşalmasına müsbət təsir göstərəcəkdir.

İqtisadi əlaqələrin gücləndirilməsində iş adamlarının qarşılıqlı səfərləri mühüm rol oynadı. Keçən ilin oktyabrında Türkiyə və Azərbaycan İş Adamları və Sonayçılıqları İctimai Birliyinin (TİJB) təşkilatçılığı ilə "Azərbaycan-Türkiyə İqtisadi əlaqələrinin inkişafı" mövzusunda Türkiyə səfirliyində iş adamları ilə görüş keçirildi. Bu ilin iyununda isə Türkiyənin Xarici İqtisadi Əlaqələr Qurumunun (DEİK) Türkiyə-Azərbaycan İşgüzar Şurasının nümayəndə heyəti Azərbaycanda oldu. Türkiyə nümayəndə heyəti ilə görüşdə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi, türk iş adamlarının Azərbaycanda, o cümlədən işğaldan azad olunan ərazilərdə həyata keçirilən layihələrdə iştirakı, sonayc parklarına və məhəllələrində investisiyaların yatırılması, Türkiyədən olan yüksəliyənlərin Azərbaycanın əlverişli neqliyyat-tranzit imkanlarından daha çox faydalanması kimi məsələlər müzakirə olundu.

Son illər iki ölkə prezidentinin iştirakı ilə həyata keçirilən mühüm əhəmiyyətli layihələrin, tikililərin təməlləşməsinə və açılış mərasimlərinin keçirilməsi müntəzəm hal almışdır. Mayın 14-də Prezident İlham Əliyevin Türkiyədə Rızə-Artvin Hava Limanının açılış mərasimində iştirak etməsi, Prezident R.T.Ərdöganın Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılış mərasimində iştirak etməsi xalqlarımızda qürur doğurdu.

Azərbaycan-Türkiyə hərbi əməkdaşlığı bu gün yüksələn xətlə inkişaf edir. Artıq bunun üçün hüquqi baza da yaradılmışdır. Türkiyə tərəfi milli hərbi kadrların hazırlanmasında Azərbaycana hərtərəfli kömək edir. Qalib Azərbaycan Ordusunun sıralarında qarşdaş ölkədə hazırlanmış xeyli sayda zabıt heyəti vardır.

Mədəniyyət, elm, təhsil, idman və turizm sahələrində də müntəzəm və məhsuldar əməkdaşlıq mövcuddur. Bu ilin yanvarında İstanbul şəhəri Kent Universitetində 2022-ci il "Şuşa ili" nəhər olunmuş Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri mövzusunda konfrans təşkil edilmişdir. Bu qəbildən olan digər çoxsaylı mədəni-kütləvi tədbirləri də nümunə götürmək olar. Bu gün qüdrətli Türkiyə regionda və dünyada davamlı sülh və inkişafın ardıcıl təminatçısı kimi çıxış edir və gələcəkdə özünə uyğun illik möhtəşəm yubileyinə hazırlaşır. Möhkəm əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan da qarşdaş Türkiyə ilə birlikdə 2023-cü ilə yeni-yeni uğurlarla qədəm qoyacaqdır.

Atamoglan MƏMMƏDLİ,
BDU-nun dosenti

Bu gün həm də bütün türk dünyasının bayramıdır

Türk dünyası tarixinin ən şanlı və ən güclü dövrlərindən birini yaşayır. Bu tarixin içində yaşamaq, bu şəərəfli, qürurlu təqvimlərin şahidi olmaq, bu soyun bir fərdi kimi, bu ölkənin bir vətəndaşı kimi məni də fərhəhləndirir.

Əlbəttə ki, bu yolda zəiflədiyimiz, tükəndiyimiz zamanlar da olub. Ancaq irqimiz, soyumuzun ruhundan güc alaraq, genetikamızda əsrlərdir daşdığımız o milli enerjiden faydalanaraq yenicən ayağa qalxmıq, dirçəlməyi, böyük dövlətlər qurmağı bacarmışıq. Bunlar əsla mübaligə deyil, həqiqətdir və tarixi vərəqləyərək hər kəs bunun şahidi olur.

sözər yazmaq, çox faktlar göstərmək olar. Şükürlər olsun ki, bu qarşdaşlıq bağlarının haradan başlayıb hara gəldiyini bu gün böyükdən-küçiyə hər kəs bilir.

Türkiyə Cümhuriyyətinin Osmanlıdan sonrakı müstəqillik tarixində yaşanan hadisələr Azərbaycanın 1918 və 1991-ci il müstəqillik uğrunda yaşadığı tarixi hadisələrlə demək olar eynidir. Eyni mə-

bütin türk dünyasını hərəkətə gətirdi.

Türkiyə əvvəlcədən sonuna qədər can Azərbaycanın yanında olaraq qətiyyətli mövqə nümayiş etdirdi. Dünyaya bəyan edildi ki, Azərbaycanın haqq savaşına mane olmaq istəyənlər hər hansısa qüvvə qarşısında Türkiyəni görəcəkdir. Bu əsl qarşdaşlıq nümunəsinin bənzir təəcəssümü idi.

Cənab Prezident İlham Əliyevin söylədiyi kimi, bu gün dünya miqyasında ikinci belə ölkələr yoxdur ki, Türkiyə və Azərbaycan qədər bir-birinə yaxın olsun.

Türkiyənin gücü Azərbaycanın gücüdür, Türkiyənin uğuru Azərbaycanın uğurudur və birlikdə bundan sonra da iki qarşdaş ölkə kimi çiyin-çiyinə irəliləyəcəyik. İki qarşdaş qarşısında bütün üfüqlər açıq-

Bəhs etdiyim o şəərəfli tarixlərdən biri də 29 oktyabr 1923-cü ildə böyük Atatürkün başlatdığı qurtuluş savaşını yad etdiyimizdir. Osmanlıın parçalandığı, torpaqlarımız əsarət altında olduğu və yenidən dirliş üçün dünyaya meydan oxuduğumuz o gün, təkə Türkiyənin deyil, həm də bütün türk dünyasının zəfər günüdür.

Bəli, 29 oktyabr böyük və güclü Türkiyəmizin Müstəqillik günüdür. O müstəqilliyin qazanılmasında, al bayraqımızın 100 ilə yaxındır ki, başımızın üzərində qürurla dalğalanan qanında minlərlə şəhidimizin qanı axıb. Bu böyük və güclü dövlətin var olmasında hazırda torpaqlarımızda yaşayan bütün millətlərin can pəyi var. Onlardan biri də hal-hazırda yaşadığımız, torpağınə, suyunə qarşdaş olduğum mənim doğma türk qarşdaşlarımızın evi olan can Azərbaycan xalqıdır.

Azərbaycanlı qarşdaşlarımız Atatürkün öndərlik etdiyi Qurtuluş savaşında minlərlə şəhid verib. O çətin tarixi dövrlərdə həm maddi, həm də mənəvi olaraq yanımızda olan qarşdaşlarımız öz canlarıyla Türkiyənin bütün dövründə iştirak etdilər. Bu barədə çox

düniyyətin, eyni dinin, eyni dilin, eyni qanın daşıyıcıları kimi taleyimiz də eyni olub.

Bu gün Türkiyə və Azərbaycanın dünya səhnəsindəki yeri xüsusilə seçilir. Bu səviyyəyə illərlə, böyük əziyyətlə, zəhmət hesabına addım-addım nail olmuşuq. Atatürkdən başlayan cümhuriyyətin tarixi bugünkü qüdrətli Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöganə qədər çox ciddi, çətin sınaqlardan keçərək gəlib. Bu gün Türkiyə dünyanın ən güclü ölkələri sırasındadır. Müstəqil siyasəti və qətiyyətli qərarları ilə var olduğu coğrafiyada söz sahibidir.

Bu sözlər Azərbaycana da aiddir. 1918-ci ildə təməli qoyulan Azərbaycan adlı dövlətin 1991-ci ildə növbəti dəfə doğuluşu, qazandığı əbədi və əzəli müstəqilliyi dünya siyasətçisi kimi şöhrət qazanmış Ulu Öndər Heydər Əliyevlə yüksəlməyə başladı. Bu gün türk dünyasında gedən proseslər, milli ruhun dirçəlişi, əslində, 100 il əvvəl başlayıb.

İkinci Qarabağ müharibəsindəki şanlı zəfər isə bu dirlişin son signalı oldu. Azərbaycan Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan zəfər

dir. Həyata keçirdikləri birgə nəhəng layihələr Azərbaycan və Türkiyənin sarsılmaz birliyini, qüdrətini, gücünü göstərir.

Bu gün Türkiyə və Azərbaycanın coğrafiyada yürütdüyü qətiyyətli siyasət tarix boyu bizə düşməncilik edən bütün ölkələri layiq olduğu masaya oturdub. Hər kəs həddini bilir artıq. Təbii ki, bütün bu uğurları hər iki ölkənin liderlərinə və ən əsas və zəfəri qazanmış olan şəhid və qəhərlərimizə borcuyduq.

Şükürlər olsun ki, və "Sinerji" şirkətinin rəhbəri kimi çalışdığım bu an vətəndə məndə də bir iş adanı olaraq bu şəərəfli tarixin şahidlərindən biriəm. Mənimlə, canımızla vətənimizin və Ali Baş Komandanımızın yanındayıq.

Bu yazdığım səmimi fikirlər hər iki vətənimə aiddir, həm Türkiyəyə, həm də Azərbaycana.

Azərbaycanlı qarşdaşlarımız və öz adımdan canım Türkiyənin Cümhuriyyət Gününün 99-cu ildönümünü münasibətlə hər kəsi təbrik edirəm. Allah bu gözəl duyğuları, bu şəərəfli tarixi yaşadan şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Ruhları sad olsun, inşallah!

Ufuk AYDIN,
"Sinerji"nin İdarə Heyətinin sədri

"Çağırışın 17 siması"

Oktyabrın 28-də Heydər Əliyev Mərkəzində BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaynın təşəbbüsü, Heydər Əliyev Fondunun, İsveçrə Qadın və Gücləndirmə Assosiasiyasının (Association of Swiss Women & Empowerment) dəstəyi ilə "Çağırışın 17 siması" ("17 Faces of Action") adlı fotosərgi açılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, açılış mərasimində çıxış edən BMT-nin Cenevrə bölməsinin baş direktoru Tatyana Valovaya "Çağırışın 17 siması" adlı fotosərginin reallaşdırılması prosesindən danışdı. Bildirib ki, sərgi Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin özündə təməldir.

"Azərbaycan "Çağırışın 17 siması" adlı fotosərginin həyata keçirilməsi təşəbbüsünə cavab verən ilk ölkə olub. Ona görə də bu gün Bakıda açılan ilk sərgi nadir və daha çox simvolikdir. Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin təbliğində çox fəal olan 17 Azərbaycan qadını daha ədalətli dünyanın yaradılmasında yaxından iştirak edir. Ümidvarıq ki,

bu təşəbbüs Birləşmiş Millətlər Təşkilatının digər ölkələri tərəfindən də reallaşdırılacaq. Sərginin təşkilinə verdiyi dəstəyə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, Heydər Əliyev Fonduna təşəkkürümü bildirirəm", - deyərək Tatyana Valovaya diqqətə çatdırdı.

Qeyd edək ki, layihənin hədəfi BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə dəstək göstərmək, 17 dayanıqlı inkişaf məqsədinin reallaşmasına töhfə verməkdir. BMT-nin 2015-ci ildən elan etdiyi və Azərbaycanın da qoşulduğu Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri 15 il müddətinə insan inkişafı üçün əhəmiyyətli imkanların yaradılmasına, planetimizi qorumaqla global inkişafın dayanıqlılığına təkan verəcək 17 məqsəd və 169 hədəfdən ibarətdir.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri təhsil, sosial müdafiə və məşğulluq imkanları da daxil olmaqla, geniş spektrli sosial ehtiyacları və bunlarla yanaşı, iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə və ətraf mühitin mühafizəsini ön plana çıxarır. Bu məqsəd və hədəflər insanlıq naminə bütün formalarında və ölçülərdə yoxsulluğa son qoymaq, dünya naminə dayanıqlı istehlak və istehsalın dayanıqlı idarə olunmasını, planetimizi korlanmadan qoruyaraq indiki və gələcək nəsillərin ehtiyaclarının təmin edilməsini, sülh naminə qorxu və zorakılıqdan azad olan dinc, ədalətli və ayrı-seçkiliyi yol verilməyən cəmiyyətlərin dəstəklənməsini və s. məsələləri nəzərdə tutur.

Heydər Əliyev Mərkəzindəki sərgidə 17 dayanıqlı inkişaf məqsədini dəstəkləmək məqsədilə Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində yaşayan, fərqli sahələrdə nailiyyətlər əldə edən 17 azərbaycanlı qadının portreti və ölkəmizin dəyərləri, tarixi, müasir inkişafı "Uğur hekayəsi", "Başqalarına kömək etməkdən çəkinməyin", "Sülh simvolu", "Yalnız irəli!" və digər bölmələrdə təqdim edilir.

Layihə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda həyata keçirilib və 2022-2023-cü illər ərzində dünyanın daha 16 ölkəsində reallaşdırılacaq. Hər ölkədə öz dəyərlərini və mədəniyyətini təmsil edən, Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə uyğun gələn 17 qadın seçiləcək. Milli sərgilərdən sonra 2023-cü ildə İsveçrənin Cenevrə şəhərindəki Millətlər Sarayında (Palais des Nations) 17 ölkənin 17 seçilmiş qadınının təmsil olunduğu sərgi keçiriləcək.

Demoqrafik böhran Ermənistanın axırına çıxır

Bu gün Ermənistan üçün ən ciddi problemlərdən biri demoqrafik sahədə qeydə alınan böhrandır. Xatırladaq ki, Ermənistanın əhalisi 1990-cı ildən başlayaraq davamlı olaraq azalmağa doğru gedir. Rəsmi məlumatlara əsasən, ölkənin əhalisi 2,9 milyon nəfər, doğum səviyyəsi isə 1,6 milyon nəfər təşkil edir ki, bu da özünlü bərpə səviyyəsindən çox aşağıdır.

Ekspertlər bildirirlər ki, Ermənistan artıq demoqrafik böhran həddinə çatıb və təcrid depopulyasiyaya, yəni ölümlə doğum səviyyəsini ödəməyi mərhələyə yaxınlaşır. Çünki bütün ölkə üzrə ölümlə doğum səviyyəsini üstələyib. Ermənistan Statistika Komitəsinin son məlumatları da vəziyyətin acınacaqlı olduğunu təsdiq edir. Bildirilir ki, ölkədə yeni doğulanların sayı azalıb. Belə ki, cari ilin səkkiz ayında ölkədə 22964 körpə dünyaya gəlib ki, bu da 2021-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 476 körpə azdır. Bundan əlavə, ölkədə bu ilin yanvar-avqust aylarında 10880 nikah bağlanıb, bu isə 2021-ci ilin ilk səkkiz ayının göstəricisi ilə müqayisədə azdır.

Bu ölkədə son 2 ildə 10 mindən çox şəxs vətəndaşlıqdan imtina edib

Bununla yanaşı, ölkədə boşanma hallarının sayında artım müşahidə olunub. Hesabat dövründə 2981 boşanma halı qeydə alınıb. Bu ödəniş müvafiq dövrü ilə müqayisədə 90 boşanma halı çoxdur. Bu arada ölkəni tərk edən ailələrin uşaqlarını özləri ilə aparması halları keçən ilin payızında baş verən 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra daha da sürətlənib. İctimai fəalları deyirdi-nə görə, erməni ailələr uşaqlarının gələcəkdə baş verəcək növbəti müharibələrə qurban gətməməsi üçün onları başda Rusiya olmaqla digər xarici ölkələrə göndərirlər, oradakı məktəblərə yönləndirirlər və qeydiyyatı saldırlar. Ermənistanın demoqrafik vəziyyəti analiz edən ekspertlərin qənaətinə gəldikdə isə, onlar ölkəni tərk edən ailələrin 90 faizdən çoxunun geri qayıtmaq haqqında fikirləşmədiklərini bildirirlər.

Xatırladıq ki, 2020-ci ildən bu günə kimi Ermənistan ali təhsil müəssisələrində boş qalan tələbə yeri 12250 olub. Bu il həmin göstəricinin 15000-ə çatması isə postmüharibə dövründə ölkənin hansı

acınacaqlı duruma düşdüyünü bir daha aydınlaşdırır.

Rusiyanın bir çox regionlarında Federal Miqrasiya Xidmətinin apardığı monitorinqlərin nəticələrinə görə, bu ilin əvvəlindən başlayaraq Ermənistandan Rusiyaya köçənlərin sayı 50 minə qədər. Bundan başqa, bildirilir ki, 2020-2022-ci illərdə 10 mindən çox Ermənistan vətəndaşı vətəndaşlıqdan imtina edib və xarici ölkələrin vətəndaşlığına qəbul edib.

Göründüyü kimi, Ermənistanı tərk edənlərin sayı hər il daha da artır. Kütləvi mühacirət və ağır sosial-iqtisadi vəziyyət nəticəsində ölkə əhalisinin sayının bundan sonra da azalması gözlənilir. Ermənistanın mühacirət edənlərinin öksəriyyəti işçi qüvvəsi və reproduktiv yaşda olan insanlarlardır ki, bu da qəti olaraq yaşlı əhəlinin say nisbətində artmasına gətirib çıxarır. Beləliklə, ölkədə 20-40 yaşlı gənclər arasında demoqrafik tarazlıq pozulur.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıları qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 02.11.2022-ci il tarixdə gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə Şamaxıda ağacəkmə aksiyası keçirilib

BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə dəstək olaraq Heydər Əliyev Mərkəzində açılan "Çağırışın 17 siması" ("17 Faces of Action") adlı fotosərgi çərçivəsində Şamaxı rayonunda ağacəkmə aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, BMT-nin 2015-ci ildən elan etdiyi Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri iqtisadi, sosial və ekoloji aspektləri hədəfləyib. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin (RİİB) dəstəyi ilə reallaşan, Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin həyata keçirilməsinə töhfə vermək məqsədi daşıyan aksiya zamanı RİİB könüllüləri 200 nar ağacını ekiblər.

Planetimiz artıq iqlim dəyişikliyi nəticəsində yaranan qasırğalardan, istilik dalğalarından və daşqınlardan əziyyət çəkir. Temperatur səviyyədən 1,2 dərəcə daha üstüdür. BMT-nin iqlim üzrə ekspertləri xəbərdarlıq edirlər ki, dünya ölkələri daha sürətli hərəkət etməli və istixana qazı emissiyalarını məhdudlaşdırmalıdır.

Beynəlxalq təşkilatın son bəyanatında deyilir ki, dünya qlobal istiləşmə ilə mübarizə üçün kifayət qədər iş görmür. Keçən il Şotlandiyanın Qlazgo şəhərində BMT-nin iqlim dəyişikliyi üzrə "COP-26" konfransı zamanı bütün ölkələr öz iqlim planlarını nəzərdən keçirmək və gücləndirmək barədə razılığa gəliblər. Bununla belə, 193 dövlətdən yalnız 24-ü beynəlxalq təşkilata öz yenilənmiş planlarını variantlarını təqdim edib.

BMT xəbərdarlıq edir

Dünya qlobal istiləşmə ilə mübarizədə kifayət qədər iş görmür

Narahatlığa əsas səbəb isə üç mühüm istixana qazının - karbon-dioksid, metan və azot oksidinin atmosferdəki səviyyəsinin keçən il rekord həddə çatmasıdır.

Ümumdünya Meteorologiya Təşkilatının baş katibi Petteri Taalasin bildirdiyinə əsasən, hər üç qaz üzrə yeni rekordlar müəyyənənə. Ona görə də atmosferdə hələ ki real yaxşılaşma yoxdur. "Son iki ildə bir çox ölkədə karantinlər olub və karbon emissiyaları azalıb. Lakin karbon qazı uzun müddət havada qalır, buna görə də biz atmosferin özündə heç bir yaxşılaşma müşahidə etmədik".

Dünya liderləri noyabrın 8-də Misirin Şam Əl Şeyx şəhərində

keçiriləcək "COP-27" iqlim konfransında toplanacaqlar. Tədbirə hazırlıq işləri tam sürətlə gedir. Şəhərdə günəşelektrik stansiyaları quraşdırılır və "yaşıl" hidrogen istehsalı həyata keçirilir. Beləliklə, Misir hökuməti bir daha beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini iqlim dəyişikliyi üzrə təsirlərinə cəlb etmək istəyir.

Rizvan HİLAĞOĞLU,
"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatə Sahib Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi tərəfindən bir sıra təhsil müəssisələri üçün dəftərxana və təsərrüfat mallarının satın alınması məqsədilə 21.09.2022-ci il tarixdə keçirilmiş açıq tender prosedurunun nəticəsinə əsasən "Simplex" QSC qalib elan edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

İmran Gülmalı oğlu
Qarayev məxsus Lökbatan qəsəbəsi, Salyan şəhəri, ev 24a, 139 nömrəli mənzilə dair verilmiş orqanlaşdırma qərarı qəbul edilmişdir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Səhiyyə Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun Stomatologiya və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının müdiri professor, Əməkdar həkim

QQTAY SEYİDBƏYOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznü başsağlığı verir.

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

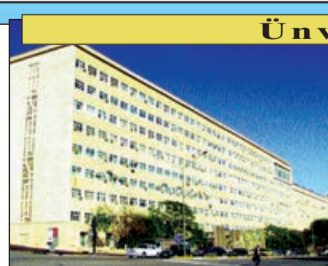
Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 6493
Sifariş 3035
Qiyməti 40 qəpik

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, 11 mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
azreklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsəl katib - 539-43-23,
Məsəl katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33